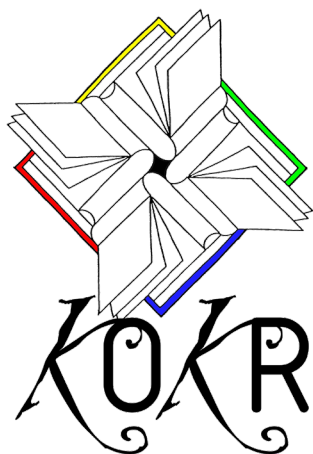

PROGRAM DELA

2023

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Tel. izposoja: 02 870 54 20
Tel. uprava: 02 870 54 22

Na gradu 1
2390 Ravne na Koroškem

www.knjiznica-ravne.si
info@knjiznica-ravne.si

Kazalo vsebine

I	Uvod.....	4
II	Pravne podlage.....	8
III	Kadrovski pogoji	11
1	Izobraževanje zaposlenih	11
IV	Oddelek za nabavo in obdelavo	12
1	Dopolnjevanje in obdelava knjižničnega gradiva.....	12
1.1	Načrtovan obseg prirasta knjižničnega gradiva.....	13
1.1.1	Načrtovan obseg nakupa knjižničnega gradiva	14
1.1.2	Povečan izbor knjižničnega gradiva – obvezni izvod (območna zbirka)	17
1.1.3	Nakup gradiva za zamejce	17
1.1.4	Nakup za uporabnike s posebnimi potrebami	18
1.1.5	Darovi.....	18
2	Izločanje, odpis in usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva	18
V	Domoznanski oddelek	20
1	Lokalna bibliografija Koroške.....	20
2	Osebne bibliografije	21
3	Posebne zbirke	21
4	Obrazi slovenskih pokrajin – Korošci	21
5	Domoznanske informacije	22
6	Razstavna in prireditvena dejavnost.....	22
7	Digitalizacija dragocenega gradiva, dLib in Kamra	23
7.1	Domoznanski portal Kamra	24
8	Hranjenje in varovanje gradiva	26
VI	Oddelek za izposajo	27
1	Delovni čas	27
1.1	Odprtost	27
1.2	Seznam ur dela po mesecih in prazniki v letu 2023	28
2	Člani.....	28
3	Izposoja gradiva.....	29
4	Storitve in druge dejavnosti	29
4.1	Obveščanje o stanju gradiva preko elektronskih, sms in potisnih obvestil.....	29
4.2	Vodeni ogledi knjižnice	29
4.3	Grajski žakli	29
4.4	Objava knjižnih novitet.....	30
4.5	Poletna bralnica na prostem.....	30
4.6	Svet mehatronike	30
4.7	Koroški kotiček.....	30
4.8	Mladinska soba	30
4.9	Stripoteka.....	30
4.10	Brezžično omrežje	30
4.11	Informacijsko opismenjevanje in e-knjižnica.....	31
4.12	Izposoja elektronskih knjig (Biblos)	31
4.13	Izposoja zvočnih knjig (Audibook)	31
4.14	Elektronski viri in oddaljen dostop	31
4.15	Baza slovenskih filmov	32
4.16	Profil knjižnice na Facebooku in Instagramu	32
4.17	Portal s priporočilno kakovostno literaturo - Dobreknjige.si	32
4.18	Portal slovenskih splošnih knjižnic - Knjiznice.si	32
4.19	Paketniki za izposajo knjig 24/7.....	32
4.20	Berem zlahka (Zbirka za ranljive ciljne skupine)	33
4.21	Slušna zanka	33
4.22	Dostop za gibalno ovirane	33

4.23	Knjižnica na obisku	33
4.24	Storitve za seniorje	33
4.25	Storitve za begunce iz Ukrajine	34
4.26	Grajska časopisna kavarna Eleonora	34
4.27	Informacijska točka	34
4.28	Prevzemno mesto za odvečne knjige	34
4.29	Kompetenčni center za lahko branje	34
4.30	Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji	36
4.31	Sodelujte z nami – Vaši predlogi in pripombe	37
5	Prireditve in razstave	37
5.1	Bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo	38
5.2	Knjižna paberkovanja	38
5.3	Pravljčni večeri za odrasle	38
5.4	Človek in kultura z roko v roki	38
5.5	Pod krošnjo magnolije	39
5.6	Noč knjige	39
5.7	Čitalnica na prostem	39
5.8	Festival Čiči – zmeraj prinesi si koco! in Knjižne olimpijske igre (KOI)	39
5.9	Za firbčne	40
5.10	Razstave	40
5.11	Druge prireditve v prostorih knjižnice	40
VII	Oddelek za otroke in mladino	41
1	Dejavnosti za otroke in mladino	41
2	Kratek opis dejavnosti	41
2.1	Pravljčne ure z ustvarjalnimi delavnicami	41
2.2	Otroške lutkovne in dramske predstave	42
2.3	Večje tematske razstave za otroke in mladino	42
2.4	Priložnostna srečanja s pisatelji, pesniki, ilustratorji	42
2.5	Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi	42
2.6	Prvošolci na obisku	42
2.7	Dopoldanske ure pravljic	42
2.8	Pravljice na obisku	42
2.9	Predšolska bralna značka Petra Nosa	42
2.10	Moja naj knjiga	43
2.11	Knjižna uganka	43
2.12	Ustvarjalnice	43
2.13	Raziskovalne delavnice	43
2.14	Rastem s knjigo	43
2.15	Izobraževanje mladih za uporabo e-virov	44
2.16	Akcija poletnega branja Poletnice	44
2.17	Knjižne mišice	44
2.18	Projekt za mlade Bodi kul, beri ful	44
2.19	Kovčki presenečenja	44
2.20	Grajski »žaklčki«	44
2.21	Program družinske pismenosti DRUŽI NAS branje	44
2.22	Mladinska soba	45
3	Stripoteka	45
VIII	Program dejavnosti knjižnice kot osrednje območne knjižnice (OOK)	46
1	Program dela KOK kot osrednje območne knjižnice (OOK) po zakonsko opredeljenih nalogah v letu 2023	47
1.1	Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij	47
1.2	Strokovna pomoč in sodelovanje s knjižnicami na območju	47
1.3	Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	48

1.4	Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja.....	48
2	Kompetenčne vsebine	49
3	Kompetenčna storitev	50
4	Sodelovanje, koordinacija in izobraževanja OOK	51
4.1	Sodelovanje slovenskih območnih knjižnic (uredniški in nadzorni odbori ter delovne skupine, skupne aktivnosti)	51
IX	Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023	52
1	Sodelujoči v programu	52
1.1	Slovenska študijska knjižnica Celovec (SŠK)	52
1.2	Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (KOK).....	52
2	Dolgoročni cilji izvajanja programa knjižnične dejavnosti na obmejnem območju	53
3	Letni cilji in program izvajanja knjižnične dejavnosti na obmejnem območju v skladu s 26. členom ZKnj-1.....	54
4	Podrobnejša vsebinska opredelitev programa dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023.....	55
4.1	Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu	55
4.1.1	Nakup knjižničnega gradiva za SŠK.....	55
4.1.2	Medknjižnična izposoja.....	55
4.2	Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	56
4.2.1	Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«	56
4.2.2	Pravljичne urice z Dragano in Dadijem.....	57
4.2.3	Projekt branja za mlade Bodi kul, beri ful	57
4.2.4	Izgradnja novega Youtube kanala, s poudarkom na otroških video vsebinah ..	58
4.3	Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih.....	58
4.3.1	Ureditev novega kotička za lahko branje	58
4.3.2	Dostop in prezentacija e-virov	59
4.3.3	Strokovno srečanje knjižničarjev iz obmejnih področij	59
4.3.4	Strategija razvoja delovanja splošnih knjižnic na obmejnih območjih	59
X	Bukvarna Ajta	60
1	Dejavnosti in storitve.....	60
1.1	Sodelovanje z vrtci in s šolami	60
1.2	Bralni kotički v zdravstvenih domovih po Mežiški dolini	60
1.3	Igralni kotiček v bukvarni	60
1.4	Ustvarjalne delavnice.....	61
1.5	Projekt Zamenjajva knjigo.....	61
1.6	Kulturna plaža	61
1.7	Sodelovanje in promocija bukvarne Ajta pri različnih dogodkih na Koroškem	61
1.8	Facebook bukvarne Ajta	61
XI	Grajska časopisna kavarna Eleonora	62
XII	Projekt.....	63
XIII	Predlog finančnega načrta.....	64
1	Predlog finančnega načrta.....	64
2	Predlog proračuna KOK občinam ustanoviteljicam – investicije in/ali nabava osnovnih sredstev	68
2.1	Predlog proračuna Občini Ravne na Koroškem	68
2.2	Predlog proračuna Občini Prevalje	68
2.3	Predlog proračuna Občini Mežica	69
2.4	Predlog proračuna Občini Črna na Koroškem.....	69
XIV	Informacije o knjižnici.....	70

I Uvod

Obseg, vsebino in organizacijo dela v knjižnici v letu 2023 predstavlja dokument Program dela, ki zajema tudi predvideni finančni okvir za leto 2023, saj vsi deležniki financiranja javne službe (občine ustanoviteljice) še niso sprejeli svojih letnih proračunov. Prav tako še niso znane odločbe Ministrstva za kulturo na javne pozive za nakup knjižničnega gradiva, posebnih nalog območne knjižnice in financiranje programov dejavnosti knjižnice na obmejnem območju.

Tudi v letu 2023 želimo biti in ostati zaupanja vredna ustanova. S svojim delovanjem bomo uveljavljali strokovna znanja zaposlenih in sledili strateškemu načrtu knjižnice ter zakonodaji. Naša strateška področja so: organizacija, delovanje in mreža KOK; storitve knjižnice; strokovni kader; knjižnica kot aktivni dejavnik v družbenem okolju ter investicije. Tudi v bodoče bo naša skrb namenjena povečanju dostopnosti knjižničnih storitev, smo sodobna knjižnica, ki je sposobna sprejeti nove izzive in svoj program odzivno prilagajati morebitnim spremembam ter s strokovno usposobljenim in motiviranim kadrom razvijati prijazno socialno okolje za vse kategorije uporabnikov in zadovoljevati njihove potrebe. Za to pa bodo potrebne tudi manjše investicije v opremo in prostore. Na vse občine ustanoviteljice smo v okviru proračuna naslovili potrebo po dodatnih sredstvih za nakup paketnikov za možnost 24/7 vračanje in dvigovanje knjižničnega gradiva. Upamo, da bodo tokrat občine ustanoviteljice prepoznale potrebo po tej dodatni storitvi, saj smo za sredstva zaprosili že ob rebalanskih za 2022, a takrat neuspešno.

Poseben izziv ostaja Grajska časopisna kavarna Eleonora, ki smo jo uresničili s pomočjo evropskih sredstev in vodilnega partnerja LAS Mežiške doline ter Občine Ravne na Koroškem. Kavarna je prepoznana v okolju kot prijeten prostor, namenjen branju časopisov ali revij ob kavici ali čaju, srečevanjem in druženjem. V njej je bilo že kar nekaj odmevnih dogodkov in naša skrb bo tudi v naslednjem letu Grajski časopisni kavarni Eleonora dodati zanimive dogodke, ohraniti prijeten ambient oziroma ga še izboljšati..

Prednost bomo tudi v letu 2023 dali tistim vsebinam, ki so rezultat lastnega strokovnega znanja in jih bomo tudi zaradi tega lažje realizirali v okviru načrtovanih sredstev.

Velik strokovni izziv predstavlja tudi status kompetenčnega centra za lahko branje. Kolektiv je majhen, nalog veliko in delavci so zelo obremenjeni, saj je projektov oziroma programov promocije branja veliko, prav tako sledimo trendom knjižnic, v katerih uporabniki vedno najdejo nekaj zase in v prijetnem ambientu zadovoljujejo izobraževalne, socialne in kulturne potrebe.

Knjižnica v letu 2023 načrtuje prirast okoli 6.000 enot gradiva, od tega 3.000 enot z nakupom, 2.500 enot obveznega izvoda in 500 darov. Za Slovensko študijsko knjižnico Celovec bo tudi letos Ministrstvo za kulturo predvidoma financiralo nakup okoli 630 enot gradiva.

Naša razvejana dejavnost in storitve bodo tudi v letu 2023 spodbujale bralno kulturo, uporabnikom želimo omogočiti čim boljši dostop do informacij, jim olajšati samostojno uporabo knjižničnega gradiva ter krepiti njihovo ustvarjalnost. Na področju spodbujanja bralne kulture bomo nadaljevali s spodbujanjem branja kakovostne literature za odrasle Korošci pa bukve beremo, prav tako bomo k branju nagovarjali mlade od 13. do 18. leta, saj je branje Bodi kul, beri ful zelo odmevno in dobro sprejeto med mladimi, zato so tudi po knjižnicah območja sklenili, da se nam pridružijo. Bralni znački sta zaživeli tudi na avstrijskem Koroškem. Družinsko branje DRUŽI NAs branje ni več novost, ampak dejavnost, ki se je izkazala kot potrebna v našem okolju in jo želimo še razširiti. Naša stalnica je tudi e-učenje in e-izobraževanje seniorjev. Že izvedenemu bančnemu e-izobraževanju se bodo priključila še druga, v dogovoru s partnerji v mreži e-izobraževanja in e-učenja seniorjev.

Nadaljevali bomo tudi s prireditvami v Stripoteki in tudi v tem letu izvedli stripovski natečaj.

Tudi v letu 2023 bomo pozorni do naših najmlajših, saj je spodbujanje branja pri otrocih dobra popotnica za njihovo ustvarjalnost in kreativnost. Njim namenimo pravljичne ure, ustvarjalne in raziskovalne delavnice, predšolsko bralno značko Petra Nosa, Poletnice, bralne in čarobne nahrbtnike, kovčke presenečenja, knjižne uganke, dopoldansko igralno urico, knjige v žaklju in še marsikaj.

Dejavnost posebnih območnih nalog, ki jih opravljamo od leta 2003, financira Ministrstvo za kulturo. Kot območna knjižnica Koroške bomo sodelovali s knjižnicami območja pri strokovnih vprašanjih in dilemah. Za najstnike tudi v letu 2023 nadaljujemo skupni projekt »Najstniki, spoznajte koroške knjižnice«. Prav tako je med uporabniki zelo priljubljena možnost brezplačne medknjižnične izposoje gradiva, ki ga ima katera druga koroška knjižnica. Knjižnica koordinira to storitev za vse slovenske območne knjižnice.

Domoznansko dejavnost bomo tudi v letu 2023 obogatili z novimi bibliografskimi zapisi za Lokalno bibliografijo Koroške, prav tako bomo poskrbeli za osebne bibliografije naših strokovnjakov in raziskovalcev. Skrbeli bomo, da naše posebne zbirke najdejo pot do uporabnikov, prav tako bomo v okviru razpoložljivih finančnih sredstev Ministrstva za kulturo digitalizirali okoli 17.000 strani gradiva, in sicer 11 letnikov časopisa Naš tednik. Načrtujemo razstavo o restavriranju Žegarjevega Antikrista.

Promoviranje naših domoznanskih zbirk bomo nadaljevali z dodajanjem novih zbirk na portal Kamra in dLib.

Domoznanska zbirka se ne izloča, ampak samo povečuje, zato že nekaj let opozarjamo na veliko prostorsko stisko, ki smo jo zaenkrat omilili z začasnimi prostori hranjenja po drugih prostorih po gradu na Ravnah. Vsekakor pa bo čimprej potrebna dolgoročnejša rešitev, ki jo bodo morale finančno podpreti vse občine ustanoviteljice, saj se v domoznanskem oddelku zbira gradivo iz vse Koroške.

Pomembna dejavnost je tudi dejavnost bukvarne Ajta v KC na Ravnah. S svojimi aktivnostmi je prisotna med ljudmi, prav tako jih vedno več spoznava, da se dobra knjiga lahko najde tudi v bukvarni.

Delo z uporabniki je naš najosnovnejši in najobsežnejši obseg dejavnosti KOK, in s tem knjižnica najbolj posega v življenjski utrip okolja. Tudi v prihodnjem letu pripravljamo pestro ponudbo storitev za vse skupine prebivalcev in verjamemo, da jih bodo ti potrebovali pri vseživljenjskem učenju, raziskovanju, delu ali pa morebiti samo v prostem času kot navdih.

Sledili bomo potrebam uporabnikov, in sicer bomo nadaljevali z možnostjo vračanja knjižničnega gradiva v katero koli enoto KOK, ne glede na to, v kateri je bilo izposojeno.

Tudi v letu 2023 bomo zagotavljali oddaljen dostop do elektronskih virov informacij in obsežnejših podatkovnih zbirk in elektronskih časopisov.

Uporabnike bomo pravočasno, celovito in po raznovrstnih poteh informirali o naši dejavnosti, storitvah, izobraževanjih in prireditvah v vseh naših knjižnicah. Uporabili bomo tudi komunikacijo preko nekaterih socialnih omrežij. Naše domoznanske vsebine bodo dostopne tudi na portalih slovenskih splošnih knjižnic Kamra ter dLib. Za lažji izbor branja priporočamo ogled portala Dobreknjige.si.

Tudi v letu 2023 si želimo stabilno financiranje naše dejavnosti, tako s strani občin ustanoviteljic kot Ministrstva za kulturo.

Pri svojem delovanju si bomo tudi v bodoče prizadevali za dobro sodelovanje s partnerskimi institucijami, z lokalno skupnostjo, še posebej s šolami in vrtci Mežiške doline, našimi ustanovitelji in zainteresirano javnostjo.

Še naprej bomo iskali dodatne vire financiranja in se prijavljali na projekte. Ideje in rešitve za Mladinsko sobo, virtualno predstavitev naših zbirk, grajsko časopisno kavarno so tiste, ki jih bomo lahko uresničili s pomočjo pridobljenih dodatnih sredstev.

Ob predlogu proračuna 2023 smo občinam ustanoviteljicam poslali tudi predloge za dodatna sredstva za nakup prepotrebne IKT opreme po krajevnih knjižnicah in upamo, da bodo občine prepoznale, da so posodabljanja nujna. Občino Ravne smo zaprosili za dodatna investicijska sredstva za nujna obnovitvena dela na gradu.

O svojem delu bomo poročali in odgovarjali Svetu KOK ter občinam ustanoviteljicam, pri strokovnih vprašanjih pa nam bo v pomoč Strokovni svet.

Koroško osrednjo knjižnico po dobrih petnajstih letih z novim letom 2023 zapuščam in predajam, po mojem mnenju, z dobrimi programi, odličnim in motiviranim kolektivom in še veliko dobrimi načrti.

Zahvaljujem se članicam Sveta knjižnice za odlično in konstruktivno sodelovanje in podporo, saj ste verjele vame in ves kolektiv in s svojimi odločitvami podpirale naše delo in se veselile naših uspehov. Tudi Strokovnemu svetu knjižnice sem hvaležna, da je s svojimi predlogi in podporo pomembno prispeval h kakovosti našega dela.

Zahvaljujem se županom, strokovnim delavcem na občinah, predstavnikom občin ustanoviteljic, sorodnim ustanovam, društvom za dobro sodelovanje in podporo našemu delu.

Brez motiviranega in predanega kolektiva nalog ne bi mogli uresničevati, zato se vam, spoštovana sodelavca in sodelavke, zahvaljujem za dobro opravljeno delo, vse vaše ideje in podporo, da sem imela privilegij voditi ta kolektiv.

Novemu direktorju želim vse dobro, predvsem pa dobro sodelovanje z vsemi akterji.

Pripravila: mag. Irena Oder, v. d. direktorice

II Pravne podlage

Pravne podlage

Letni delovni načrt Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika (KOK) temelji na zakonskih podlagah za izvajanje dejavnosti KOK. Razdelitev obveznosti med občine ustanoviteljice izhaja iz Sporazuma o financiranju KOK iz leta 1999. Pri planiranju smo upoštevali tudi Navodila in obvestila občin ustanoviteljic za pripravo proračuna 2023.

Zakonske podlage za izvajanje KOK:

- ✿ Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 26/2022).
- ✿ Statut javnega zavoda Koroške osrednje knjižnice dr. Franc Sušnik, KOK, 1993.
- ✿ Sporazum o financiranju KOK, 1999.
- ✿ Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/01 in 96/02-ZUJIK) in podzakonski predpisi: Uredba o osnovnih storitvah knjižnice (UL RS, št. 29/03), Pravilnik o pogojih izvajanja knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/03, 70/08 in 80/12), Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/03), Pravilni o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/03).
- ✿ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 92/2015).
- ✿ Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/06 in spremembe).
- ✿ Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (UL RS, št. 77/07 - UPB1 in spremembe).
- ✿ Zakon o zavodih (UL RS, št. 12/91, 8/96, 36/00, 127/06).
- ✿ Zakon o lokalni samoupravi (UL RS, št. 94/07 – UPB in spremembe).

Predpisi, ki vplivajo na delovanje KOK:

- ✿ Zakon o javnih uslužbencih (UL RS, št. 63/07, 65/08, 69/08, 40/12).
- ✿ Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) – UPB (UL RS, št. 91/2015).
- ✿ Zakon o računovodstvu (UL RS, št. 23/99, 30/02, 114/06).
- ✿ Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (UL RS, št. 16/07 – UPB in spremembe).
- ✿ Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 94/07).
- ✿ Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 108/09 s spremembami in dopolnitvami).
- ✿ Zakon o uravnoteženju javnih financ (UL RS, št. 40/12 s spremembami in dopolnitvami).
- ✿ Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (UL RS, št. 51/2006 – UPB in spremembe).
- ✿ Zakon o financiranju občin (UL RS, št. 32/2006 – UPB in spremembe).
- ✿ Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006 in spremembe).

- ✚ Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003).
- ✚ Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003).
- ✚ Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003 in spremembe).
- ✚ Pravilnik o vodenju evidenc javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003).
- ✚ Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij (UL RS, št. 90/2007).
- ✚ Pravilnik o imenovanju v strokovne nazive v knjižnični dejavnosti (UL RS, št. 9/2009).
- ✚ Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003).
- ✚ Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS št. 29/2003).
- ✚ Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003 in spremembe).
- ✚ Računovodski standardi.
- ✚ Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS, št. 57/08 s spremembami in dopolnitvami).
- ✚ Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (UL RS, št. 45/04 s spremembami in dopolnitvami).
- ✚ Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028).
- ✚ Resolucija o nacionalnem programu za kulturo 2014-2017.
- ✚ Strategiji razvoja slovenskih splošnih knjižnic 2013-2020.

Interni akti knjižnice:

- ✚ Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja KOK, 2012.
- ✚ Pravilnik o delovnem času v KOK z dopolnitvami, 2008, 2009.
- ✚ Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v KOK, 2005.
- ✚ Pravilnik o računovodstvu, 2010.
- ✚ Pravila o posredovanju informacij za medije, 2010.
- ✚ Pravilnik o popisu sredstev in obveznosti do njihovih virov, 2010.
- ✚ Pravilnik o prejemanju daril v zvezi z opravljanjem službe, 2013.
- ✚ Pravilnik o rabi, varovanju in uničevanju pečatov in ključev v KOK, 2013.
- ✚ Katalog informacij javnega značaja, 2007.
- ✚ Požarni red, 2015.
- ✚ Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu (mobing) ter za odpravo njegovih posledic in ukrepe za preprečevanje drugih prepovedanih dejanj zoper zaposlene, 2009.
- ✚ Načrt integritete, 2012.
- ✚ Načrt klasifikacijskih znakov KOK, 2010.
- ✚ Navodila za oddajo naročil male vrednosti, 2004.

- Navodila za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, 2006.
- Register tveganj KOK, 2008.
- Strateški načrt KOK, 2014–2020.
- Sklepi sej Sveta KOK.
- Sklepi sej Strokovnega sveta KOK.
- Sklepi sej strokovnega kolegija KOK.

III Kadrovski pogoji

V skladu z veljavno zakonodajo bi morala imeti KOK 25 zaposlenih. Nosilni poklici danes zaposlenih strokovnih delavcev so: bibliotekar (univerzitetna izobrazba), višji knjižničar (višja izobrazba) in knjižničar (srednja izobrazba).

V KOK je zaposlenih 23 delavcev, od tega 20 redno zaposlenih za nedoločen čas, dve sodelavki sta do opravljenega strokovnega izpita zaposleni za določen čas, ena zaposlitev direktorja (M/Ž) za obdobje trajanja mandata; ena delavka je bila kot gostinski tehnik zaposlena v okviru projekta Čebela bere med in s pomočjo financiranja Občine Ravne na Koroškem do konca leta 2022, ena sodelavka je nadomeščala delavko na porodniškem dopustu in ena daljšo bolniško. V letu 2023 predvidevamo zaposlitev gostinski tehnik za nedoločen čas, za delo v Grajski časopisni kavarni Eleonora. Finančna sredstva bomo zagotavljali iz tržne dejavnosti kavarne in s pomočjo financiranja Občine Ravne na Koroškem. Tudi zaposlitvi (samostojna strokovna svetovalka in knjižničarka v bukvarni Ajta) financira Občina Ravne na Koroškem.

1 Izobraževanje zaposlenih

Zaposleni se redno udeležujemo domačih in tujih strokovnih izobraževanj, tečajev, delavnic, posvetov, kongresov, ekskurzij, knjižnih sejmov, ... Aktivno (so)delujemo v raznih upravnih odborih (Dobreknjige, Kamra, ZSK), svetih, društvih (LABRA) in objavljamo prispevke v različnih medijih.

IV Oddelek za nabavo in obdelavo

1 Dopolnjevanje in obdelava knjižničnega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je kot splošna knjižnica namenjena najširšemu krogu uporabnikov in zagotavlja dostopnost do knjižničnega gradiva vsakomur.

Namenjena je vsem starostnim obdobjem, proaktivno se odziva na potrebe in interese v lokalni skupnosti ter odraža raznolikost lokalne skupnosti. Knjižnično gradivo uravnoreženo predstavlja različna vrednotna stališča in poglede na svet. Izbor gradiva je strokovna odločitev, ki temelji na ustreznih virih, presoji, znanju in izkušnjah.

Nabava knjižničnega gradiva poteka v skladu s priporočili in merili, ki urejajo pogoje za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe: Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice za obdobje 2018–2028, Zakon o obveznem izvodu publikacij ZOIPub (UL RS 69/2006), Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS 88-4079/2003), Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij, Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS 73/2013) in Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva.

Hkrati nabava knjižničnega gradiva poteka v skladu s strokovnimi priporočili bibliotekarske stroke in na osnovi Dokumenta upravljanja knjižnične zbirke. Knjižnično gradivo nabavljamo za osrednjo in vse krajevne knjižnice v knjižnični mreži. Izposojevališča pa oskrbujemo z gradivom iz premične zbirke. Z rednimi analizami spremljamo ustreznost nabave in sproti uravnavamo ugotovljena neskladja med planom in realizacijo.

Pri oblikovanju knjižnične zbirke upoštevamo kulturne, izobraževalne, raziskovalne, informacijske, socialne in druge potrebe okolja, v katerem knjižnica deluje. Upoštevamo tudi vlogo knjižnice kot regijskega informacijskega in kulturnega centra, brezplačno medknjižnično izposajo in možnosti oddaljenega dostopa do informacij.

Pri dopolnjevanju knjižnične zbirke:

- spremljamo in ugotavljamo potrebe potencialnih uporabnikov in njihovih pričakovanj glede storitev knjižnice in njene zbirke;
- vrednotimo zbirko glede na pogostost uporabe;
- v povezavi z izposajo in informacijsko službo, ki spremljata potrebe uporabnikov, sprotno pridobivamo deficitarne naslove in dopolnjujemo posamezna tematska področja;

Oddelek za
nabavo in
obdelavo

- izvajamo nabavno politiko, ki je v podporo storitvam za ciljne skupine uporabnikov (uporabniki s posebnimi potrebami in ranljive skupine);
- realiziramo ustrezen izbor konvencionalnega, tiskanega gradiva ter e-gradiv;
- načrtno dopolnjujemo zbirko domoznanskega gradiva;
- načrtno dopolnjujemo zbirko Stripoteka;
- načrtno dopolnjujemo zbirko Berem zlahka.

Financiranje nakupa je zakonsko urejeno in zavezuje naslednje financerje: Ministrstvo za kulturo (MZK) z neposrednim pozivom za sofinanciranje in občine ustanoviteljice.

Letni prirast knjižničnega gradiva poleg nakupa dopolnjujemo še z obveznim izvodom (povečanim izborom gradiva), darovi in zamenjavami.

Pridobljeno gradivo je strokovno obdelano, vsebinsko in formalno v sistemu COBISS.

1.1 Načrtovan obseg prirasta knjižničnega gradiva

Knjižnična zbirka je osnovno orodje, s katerim knjižnica izvaja svoje poslanstvo.

Prirast gradiva je odvisen od števila prebivalcev (24.520, SURS, 1. 7. 2022, za Občine Ravne, Prevalje, Mežica, Črna), povprečne cene knjige, finančnih sredstev za nakup gradiva (občine ustanoviteljice, ministrstvo), obveznega izvoda in darov.

V knjižnici kupujemo različno število izvodov knjižničnega gradiva, odvisno od interesa in potreb uporabnikov, ostalih kriterijev za izbor gradiva ter razpoložljivih finančnih sredstev. Glavnina nabavljenega gradiva je namenjena izposoji na dom, izbor naslovov je širok in namenjen različnim profilom uporabnikov na vseh nivojih, gradivo je na različnih fizičnih nosilcih.

Knjižnica v letu 2023 načrtuje prirast v višini 6.000 enot:

	MZK	OBČINE	DRUGO	SKUPAJ
Nakup	800	2.200	-	3.000
Obvezni izvod	-	-	2.500	2.500
Dar	-	-	500	500
SKUPAJ	800	2.200	3.000	6.000

Pri lociranju gradiva v mreži knjižnice upoštevamo naslednje kriterije:

- delež finančnih sredstev, zagotovljenih za nakup gradiva (MZK, občine, lastna sredstva);
- delež prebivalstva in uporabnikov knjižnice;
- dostopnost knjižničnega gradiva in informacij najširšemu krogu prebivalcev;
- osrednja knjižnica kot kulturno, izobraževalno in informacijsko središče;
- dopolnjevanje domoznanske in posebnih zbirk, Stripoteke in Berem zlahka;
- kvaliteta zbirke v posamezni krajevni knjižnici (upoštevajoč standarde za sestavo zbirke);
- prostorski pogoji posamezne krajevne knjižnice;
- potrebe uporabnikov.

1.1.1 Načrtovan obseg nakupa knjižničnega gradiva

Nakup je najpomembnejši vir pridobivanja gradiva, saj je edini, s katerim priteka samo želeno gradivo. Nabavna služba knjižnice (oddelek za nabavo in obdelavo gradiva) spremlja knjižni trg in se odziva na novosti za potrebe knjižnice, skrbi za učinkovito, gospodarno in transparentno porabo finančnih sredstev za nakup gradiva v okviru letnega programa in finančnega načrta knjižnice.

Koroška osrednja knjižnica dopolnjuje knjižnično gradivo z nakupom iz sredstev:

- Ministrstva za kulturo (MZK) z neposrednim pozivom za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah,
- Občine Ravne na Koroškem,
- Občine Prevalje,
- Občine Mežica,
- Občine Črna na Koroškem in
- lastnimi sredstvi.

V letu 2023 načrtujemo nakup v višini 3.000 enot knjižničnega gradiva, od tega do 95 % monografskih publikacij in do 5 % neknjižnega gradiva.

Na podlagi Strokovnih priporočil bo knjižnica pri izboru gradiva načrtovala prirast, ki bo v knjižnični zbirki zagotavljal 50 % naslovov strokovnega in 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Prav tako bo knjižnica pri izboru upoštevala potrebe gradiva za otroke in mladino in zanje načrtuje prirast, ki bo v zbirki za njih zagotavljal 30 % naslovov gradiva in 70 % naslovov gradiva za odrasle.

Omogočali bomo prost dostop do gradiva, izposoja e-knjig in oddaljen dostop za uporabo elektronskih baz podatkov.

Pri nakupu knjižničnega gradiva knjižnica upošteva tudi:

- letno evalvacijo obstoječih zbirk in njihovo uporabo;
- strukturo in število prebivalstva;
- velikost knjižnice;
- poslanstvo knjižnice;
- dostopnost naslovov na tržišču;
- informacijske, raziskovalne in kulturne potrebe okolja.

Pri nabavi za osrednjo knjižnico bomo upoštevali funkcijo knjižnice kot osrednjega informacijskega in kulturnega centra. Koroška osrednja knjižnica je tudi osrednja območna knjižnica in izvaja naloge za 4 splošne knjižnice na Koroškem.

Z nakupom želimo zagotavljati kakovosten in uravnotežen izbor gradiva, zato sproti preverjamo ustreznost nakupa oz. zadovoljstvo uporabnikov s knjižnično zbirko tako v osrednji knjižnici kot tudi po organizacijskih enotah knjižnice, potrebe po deficitarnem gradivu, zadovoljstvo ciljnih skupin uporabnikov (slepi in slabovidni, študenti in drugi, vključeni v izobraževanje, brezposelni ...), skratka ustreznost zbirke na ugotovljene potrebe in interese okolja. Kupovali bomo zadnje izdaje in tekoče letnice, pri kontinuiranih virih bomo kontrolirali dotok posodobitev, pri elektronskih virih pa aktualnost in uporabnost.

Dodatno nabavljamo gradivo za bralne akcije (Korošci pa bukve beremo, Lahko branje, Beri kul-beri ful, Predšolska bralna značka Petra Nosa).

Načrtujemo nakup informativnega periodičnega tiska. Za informacijske potrebe okolja knjižnica nudi dostop do elektronskih podatkovnih zbirk (Tax-Fin-Lex), za spodbujanje branja zagotavlja zbirko e-knjig Biblos, izbor zvočnih knjig Audibook, v okviru območnih nalog pa ArhivVecera.com in PressReader.

Gradivo bo locirano v osrednji knjižnici, krajevnih knjižnicah in premični zbirki:

ORGANIZACIJSKA ENOTA	NAČRTOVAN NAKUP
Ravne na Koroškem (osrednja knjižnica) in Kotlje	1.820
Črna na Koroškem in Žerjav	330
Mežica	300
Prevalje	550
SKUPAJ	3.000

Knjižnica bo vsa prejeta sredstva Ministrstva za kulturo namenila za nakup kakovostnega knjižničnega gradiva, in sicer izvirne slovenske in kakovostne prevodne literature, humanistike in strokovne literature, s katero bo:

- 📁 uresničevala kulturne, izobraževalne, informacijske, raziskovalne in socialne potrebe za vse ciljne skupine uporabnikov v okolju svojega delovanja;
- 📁 spodbujala, razvijala in širila informacijsko opismenjevanje;
- 📁 podpirala vseživljenjsko učenje in kakovostno izrabo prostega časa;
- 📁 omogočala izgradnjo urejenih zbirk domoznanskega gradiva za lokalne študije in
- 📁 izvajala dejavnosti, ki prispevajo k razvoju pismenosti in bralne kulture, ter dejavnosti za neformalno in formalno izobraževanje, informiranost, osebni ter osebnostni razvoj prebivalcev.

Predvidoma bo obseg nakupa iz sredstev Ministrstva za kulturo znašal 800 enot gradiva.

ORGANIZACIJSKA ENOTA	NAČRTOVAN NAKUP
Ravne na Koroškem (osrednja knjižnica) in Kotlje	430
Črna na Koroškem in Žerjav	100
Mežica	100
Prevalje	170
SKUPAJ	800

Cilji sofinanciranja nakupa knjižničnega gradiva s strani Ministrstva za kulturo so:

- 📁 podpora zagotavljanju splošne dostopnosti kakovostne slovenske založniške produkcije
- 📁 v knjižnični mreži slovenskih splošnih knjižnic;
- 📁 izgradnja kakovostnih knjižničnih zbirk, zlasti njihova aktualnost in prilagojenost ugotovljenim potrebam okolja;
- 📁 posodabljanje knjižničnih zbirk s knjižnim in neknjižnim gradivom različnih vrst, oblik in dostopnosti, tudi z zagotavljanjem dostopnosti zvočnih in e-knjig v slovenskem jeziku;
- 📁 približevanje strokovnim priporočilom o sestavi knjižničnih zbirk in
- 📁 približevanje strokovnim priporočilom o obsegu knjižničnih zbirk.

Glede na razpoložljiva sredstva se bo knjižnica trudila zagotavljati širok in kakovosten izbor knjižničnega gradiva.

Letni načrt nakupa gradiva 2023 se bo po potrebi prilagajal aktualnim finančnim zmožnostim financiranj. V primeru, da financiratelj – katera od občin ali Ministrstvo za kulturo, iz različnih razlogov v letu 2023 ne bo zagotavljal predvidenih sredstev za nakup, bomo načrt nakupa knjižničnega gradiva v Koroški osrednji knjižnici za leto 2023 morali prilagajati.

1.1.2 Povečan izbor knjižničnega gradiva – obvezni izvod (območna zbirka)

Koroška osrednja knjižnica kot osrednja območna knjižnica za Koroško (Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah, UL RS, št. 88/03) prejema obvezni izvod publikacij (Zakon o obveznem izvodu publikacij, UL RS, št. 69/06 in 86/09) ter po javnem projektnem razpisu omejena sredstva Ministrstva za kulturo za nakup e-virov (PressReader in arhiv Večera).

Območna zbirka je namenjena uporabnikom širšega območja za osebno izposajo, brezplačno medknjižnično izposajo in oddaljeni dostop do informacij.

Načrtovano število enot obveznega izvoda in elektronskih virov

ŠT. ENOT	
Obvezni izvod	2.500
E-viri	2

1.1.3 Nakup gradiva za zamejce

Koroška osrednja knjižnica deluje na mejnem območju z Avstrijo, zato posebno pozornost posveča tamkajšnji slovenski manjšini. Za **Slovensko študijsko knjižnico Celovec**, ki je največja knjižnica s slovenskim gradivom v Avstriji in zadovoljuje potrebe slovenskih uporabnikov na celotnem področju Koroške v Avstriji, je v preteklih letih že uspešno izvajala nakup knjižničnega gradiva s sredstvi Ministrstva za kulturo RS.

Z Neposrednim pozivom za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah tudi v letu 2023 načrtujemo sredstva za nakup gradiva za Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

Namen nakupa je širjenje in ohranjanje slovenske besede med Slovenci v zamejstvu, spodbujanje branja v slovenskem jeziku ter informiranje in izobraževanje v širšem kulturnem prostoru.

Na predlog Slovenske študijske knjižnice v Celovcu je po ugotovitvah neposrednih značilnih in posebnih potreb v okolju največji poudarek na gradivu za otroke in mladino. Nabavlja se tudi nekaj gradiva za odrasle, predvsem za bralno značko Korošci pa bukve beremo.

Načrtovano število enot gradiva za zamejce

ŠT. ENOT	
Zamejci	630

1.1.4 Nakup za uporabnike s posebnimi potrebami

V knjižnici se zavedamo, da imajo vsi ljudje pravico do branja in pridobivanja informacij, zato posvečamo posebno skrb ranljivim ciljnim skupinam ter nabavljamo posebno gradivo za slepe in slabovidne, slušno prizadete, dislektike, z motnjami branja in druge.

Knjižnica bo še naprej skrbela za razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji.

Pri tem bo sodelovala z ustreznimi zavodi oz. institucijami. Naš cilj je uporabnikom s posebnimi potrebami in drugim ranljivim skupinam zagotoviti in čimbolj približati ustrezno gradivo in storitve.

Tovrstno gradivo je v knjižnici postavljeno ločeno in ustrezno označeno, na voljo je tudi elektronska lupa za branje ter več kompletov navadnih lup.

1.1.5 Darovi

Darovi so pomemben način pridobivanja knjižničnega gradiva. Knjižnica od darov v zbirko uvršča predvsem tiste naslove, ki jih sama nima. Z darovi dopolnjujemo tudi domoznansko zbirko, v splošni zbirki pa manjkajoče naslove, ali pa jih uporabimo za zamenjavo izgubljenih ali poškodovanih izvodov.

Knjižnica ureja politiko uvrščanja darov v zbirko s posebno izjavo, ki jo uporabniki podpišejo, ko gradivo darujejo. Darovano gradivo tako postane last knjižnice in lahko z njim samostojno razpolaga. Knjižnica si tako zagotovi pravico, da se samostojno odloča, ali bo darovano gradivo vključila v zbirko ali ne. Darove, ki jih knjižnica ne uvrsti v zbirko, lahko podari ali po simbolični ceni proda v bukvarni.

Predvidevamo, da bomo v zbirko vključili okoli 500 enot darovanega gradiva.

Predvideno število enot darovanega gradiva

ŠT. ENOT	
Dar	500

2 Izločanje, odpis in usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva

Izločanje in odpis knjižničnega gradiva predstavlja pomemben element za izgradnjo kakovostne in učinkovite knjižnične zbirke. Uspešnost izločanja in odpisa se meri z aktualnostjo zbirke, z obratom zbirke, pa tudi z zunanjim videzom gradiva. Prav aktualnost

zbirke je poleg izbora gradiva, ki ga uvrščamo v zbirko, zelo odvisna od izločanja in odpisovanja gradiva.

Na podlagi Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva, Pravilnika o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in Pravilnika o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih publikacij, izločamo uničeno, poškodovano, umazano gradivo, gradivo v slabem stanju, izgubljeno, zastarelo in neaktualno gradivo. Po potrebi bo nekatero gradivo preusmerjeno tudi v druge krajevne knjižnice v mreži. Načrtujemo odpis 5.000 enot različnega knjižničnega gradiva.

Gradivo, ki ga izločimo iz zbirke, mora knjižnica praviloma ponuditi Narodni in univerzitetni knjižnici (Slovenika), drugim knjižnicam, nato pa jih lahko podari komurkoli ali po simbolični ceni proda v bukovni.

Načrtovano število izločenega gradiva

ŠT. ENOT	
Izloženo	5.000

V Domoznanski oddelek

Domoznanski oddelek zbira, obdeluje, hrani in posreduje dragoceno domoznansko gradivo (monografije, periodiko, fotografsko in drugo slikovno gradivo, rokopise in informacije) ter je nepogrešljiv dejavnik v življenju ljudi v lokalnem okolju in širše.

Z domoznansko dejavnostjo v knjižnici omogočamo uporabnikom tekoče informiranje o aktualnih dogodkih in dogajanju na našem območju ter seznanjanje z razvojem okolja. Hkrati pa omogočamo uporabniku tudi vpogled v zgodovinske, geografske in druge vire, ki jih knjižnica pridobiva z zbiranjem, obdelovanjem in hranjenjem ter posredovanjem tudi starejšega domoznanskega gradiva.

Že v letu 2020 in ponovno v letu 2022 smo na Občino Ravne naslovili predloge za rešitev prostorske stiske domoznanskega oddelka Koroške osrednje knjižnice Ravne. Predlagali smo tudi različne konkretne dolgoročne (15–20 let) rešitve, a vse do leta 2022 ni bil dosežen napredek pri reševanju situacije, zato se bomo za to zavzemali tudi v naslednjih letih.

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah nas zavezuje, da skrbimo tudi za koordinacijo zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva na območju občin Dravograd, Radlje ob Dravi, Slovenj Gradec in zamejske Koroške v Avstriji.

V domoznanski zbirki se nahaja gradivo, ki vsebuje podatke o našem območju in ljudeh, dela avtorjev, ki izhajajo iz območja delovanja knjižnice in gradivo, ki je bilo izdano na našem območju.

Domoznanska zbirka je zelo raznovrstna, vsebuje monografske in serijske publikacije, notno, kartografsko, slikovno in AV-gradivo, drobne tiske, rokopise, sivo literaturo ... Domoznanski fond se nahaja na različnih lokacijah: v domoznanski zbirki, posebnih zbirkah, kletnem depozitu, mansardi, ...

Domoznanski oddelek

1 Lokalna bibliografija Koroške

V letu 2023 načrtujemo dopolnitev lokalne bibliografije Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov ..., ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. Pregledujemo obvezne izvode in izvode iz nakupa (časopise, revije, ostalo periodiko, zbornike ...), iz katerih članke evidentiramo in pripravimo za dokumentacijo. Izvajanje lokalne bibliografije nam je v veliko pomoč tudi pri posredovanju informacij našim uporabnikom.

2 Osebne bibliografije

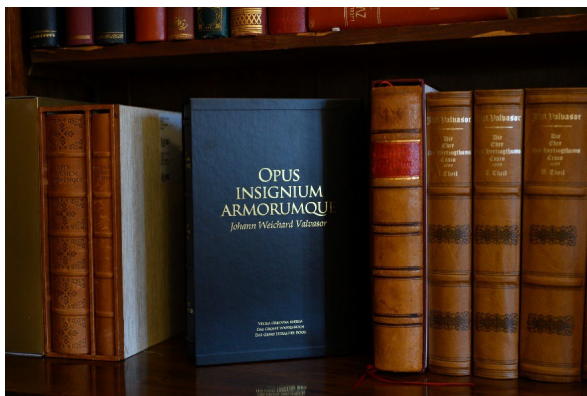
Uporabnikom, raziskovalcem, piscem in drugim ponujamo tudi storitev izdelave osebnih bibliografij. Tudi to nalogo opravljamo že kar nekaj let.

Osebne bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za avtorje, ki so vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI in njihove bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI. Seveda načrtujemo tudi izobraževanje kadra, saj so na tem področju neprestane spremembe in dopolnitve. Sodelujemo z različnimi javnimi zavodi, šolskimi, izobraževalnimi in raziskovalnimi institucijami.

3 Posebne zbirke

Pod okrilje domoznanskega oddelka spada večina posebnih zbirk v knjižnici. Namenjamo jim posebno pozornost in želimo, da niso same sebi namen. Zato se lotevamo predvsem obdelovanja, popisovanja in tudi predstavljanja le-teh na različne načine.

Tudi v letu 2023 načrtujemo nadaljevanje retrospektivnega vnosa posebnih zbirk v elektronski katalog, in sicer slikovnega gradiva iz Fototeke, rokopisnega gradiva in gradiva iz drugih posebnih zbirk.

Faksimilirane in bibliofilske izdaje – ena izmed posebnih zbirk

4 Obrazi slovenskih pokrajin – Korošci

Portal *Obrazi slovenskih pokrajin* je spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu.

Uredništvo za Korošce in Korošice je v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika. To pomeni, da zbiramo, pripravljamo, vnašamo, posodabljam in urejamo gesla različnih profilov ljudi, ki so skozi razna obdobja pomembno zaznamovali naš prostor in čas. V spletni biografski leksikon vključujemo osebnosti, ki so bile rojene ali so se šolale na slovenski in avstrijski strani Koroške. Prav tako je tu prostor za prepoznavne koroške obraze po svetu.

Naši načrti za leto 2023:

- dodajanje novih gesel in aktualiziranje že obstoječih;
- več medinstitucionalnega sodelovanja, npr. s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, Gimnazijo Ravne na Koroškem in drugimi splošnimi knjižnicami na Koroškem, da bo nabor gesel še večji;
- promoviranje portala (<https://www.obrazislovenskihpokrajin.si/>) in spodbujanje ljudi k sodelovanju s predlogi za uvrščanje novih osebnosti itd. Uporabniki jih lahko pošljejo na e-naslov <mailto:bibliografija@knjiznica-ravne.si> ali preko spletnega obrazca.

5 Domoznanske informacije

Trudimo se, da so informacije, ki jih nudimo našim uporabnikom, kvalitetne in lahko dostopne. V lokalnem prostoru povezujemo posameznike in organizacije ter z njimi sodelujemo pri skupnih projektih.

Promoviramo posebne zbirke (domoznanske) z vodenji, ogledi, razstavami, spletnimi portali, digitalizacijo. Predstavljamo možnosti, ki jih ponujata domoznanska zbirka in lokalna bibliografija Koroške za izvedbo raziskovalnih in seminarских nalog pri izbirnih vsebinah na osnovnih šolah in drugih srednjih šolah.

6 Razstavna in prireditvena dejavnost

Našo domoznansko zbirko in ostale posebne zbirke predstavljamo preko razstavne dejavnosti in prireditev, preko spleta, družabnih omrežij, tiskanih medijev.

V letu 2023 načrtujemo:

- predstavitev in promocijo restavriranega Žegarjevega Antikrista (1767)
- manjše priložnostne razstave skozi vse leto (virtualno, razstavni kotički)
- predstavitev avtorjev domačinov (Obrazi kulture, ...),
- druge domoznanske dogodke in delavnice, aktivno vključevanje zaposlenih v pripravo dogodkov in prireditev, ki bodo v knjižnici potekale skladno z letnim programom prireditev.

Otvoritev domoznanske razstave *Pod to goro raste naše novo mesto*, 2021/22

7 Digitalizacija dragocenega gradiva, dLib in Kamra

Velik del domoznanskega gradiva je že digitaliziran in dostopen preko spleta, v zadnjih dveh letih pa smo se osredotočili na digitalizacijo koroških lokalnih časopisov in časopisov, ki so izhajali na avstrijskem Koroškem. V letu 2023 bomo nadaljevali tudi z digitalizacijo dragocenega gradiva iz posebnih zbirk.

V letu 2023 načrtujemo digitalizacijo dragocenega gradiva (okoli 17.000 str.):

- časopis Naš tednik (1993-2003) – 11 letnikov,
- fotografsko in rokopisno gradivo

Vse digitalizirane vsebine v letu 2023 bomo do konca istega leta oz. v začetku naslednjega objavili na portalu dLib in/ali Kamra. Digitalna knjižnica Slovenije – dLib.si zagotavlja dostop do raznovrstnih digitalnih vsebin s področja znanosti, umetnosti in kulture. Kot spletni informacijski vir predstavlja bistven sestavni del sodobne infrastrukture izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega procesa ter enega od temeljev razvoja informacijske družbe. Poleg tega zagotavlja trajno ohranjanje slovenske pisne kulturne dediščine v digitalni obliki in s tem skrbi, da bodo digitalne vsebine preteklosti in sedanjosti dostopne tudi prihodnjim rodovom.

Trudimo se z izgradnjo digitalnih arhivskih in oglednih kopij za trajno hranjenje in možnost uporabe le-teh v namene raziskovanja, priprave razstav na območju, objav, izdaj raznih monografij, zbornikov.

Z digitalizacijo pridobivamo verodostojne in kakovostne digitalne kopije: originale, optimizirane za dolgotrajno ohranjanje (arhivske kopije) ter operativne kopije, optimizirane za uporabo. Z večjo možnostjo uporabe omenjenega gradiva v digitalni obliki z enega mesta pričakujemo tudi povečanje statistike ogledov (dLib): vpogledov v vsebino in metapodatke.

Pri domoznanstvu smo domoznanci oz. člani delovne skupine za domoznanstvo (v okviru OOK) identificirali osrednje teme, potrebne nadaljnje obravnave in reševanja:

- Prizadevanja za rešitve na področju trajnega ohranjanja digitalnega gradiva; usklajitev in podpis dogovora z NUK, udeležba na izobraževanjih in pričetek rednega vnosa gradiv v repozitorij.
- Sodelovanje z NUK pri razvoju dodatnih funkcionalnosti dLib za potrebe splošnih knjižnic (nabor statistik, razširitev možnosti iskanja po izvoru, kreiranje digitalnih zbirk na dLib).
- Pregled in dopolnitev seznama domen, ki jih NUK zajema in arhivira.
- Oblikovanje enotnih smernic glede dostopnosti domoznanskega gradiva, katerih rezultat bo oblikovanje potrebnih dokumentov oz. obrazcev in posledično poenotenje prakse v knjižnicah. V letu 2023 bo razširjena delovna skupina pripravila izhodišča in do 2024 oblikovala enotne smernice.
- Organizacija in izvedba domoznanske delavnice – v sodelovanju s Sekcijo za domoznanstvo in kulturno dediščino pri ZBDS.
- 2 do 3 sestanki delovne skupine domoznancev OOK, v Mestni knjižnici Ljubljana ali preko spletne konference.
- Skrb za pretok aktualnih informacij s področja domoznanstva med OOK in OK ter strokovno sodelovanje z drugimi sorodnimi ustanovami in združenji (muzeji, arhivi, ZBDS).

7.1 Domoznanski portal Kamra

Regijski portal Kamra je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah. Digitalizirane vsebine so tako dostopne z enega mesta, kreirane pa v tistih organizacijah, ki so vsaka za svoje področje najbolj kompetentne. Kamra jim daje v uporabo brezplačno infrastrukturo in usposablja nove partnerje, da lahko tudi vsebine lokalnega pomena predstavijo v digitalni obliki preko svetovnega spleta.

Sodelovali bomo pri razvijanju, vzdrževanju in koordinaciji portala KAMRA, koordinirali delo v regiji, pridobivali in povezovali aktivne partnerje, dodajali vsebine ter izvajali redakcijo.

Na območju Koroške poleg osrednje območne knjižnice delujejo tri osrednje knjižnice, v zadnjem času kot aktivni partner sodeluje tudi Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec. Knjižnica Dravograd in Knjižnica Radlje ob Dravi sami ne vnašata vsebin na portal, sta pa vsekakor pripravljeni prispevati vsebine, ki bi jih vnesla območna urednica.

S Koroškim pokrajinskim muzejem že vrsto leto tvorno sodelujemo s kvalitetnimi vsebinami, ki jih kot zgodbe na portal vnese območna urednica. Aktivno navezujemo stike s posamezniki - zbiralci domoznanskega gradiva ter publicisti. Tudi nekatera lokalna društva so pokazala

interes za sodelovanje s prispevanjem gradiva, večinoma vsebin zbornikov, izdanih ob jubilejih.

Načrtovan vnos vsebin 2023:

Načrtujemo vnos štirih novih digitalnih zbirk. Predvidoma bomo vnesli naslednje vsebine: Eno digitalno zbirko bo na portal Kamra predvidoma prispevala tudi Knjižnica Ksaverja Meška iz Slovenj Gradca.

Novice:

Vnos izbranih domoznanskih novic z območja v sodelovanju s sorodnimi inštitucijami.

Izobraževanje:

Udeleževali in sodelovali bomo na izobraževanjih, sestankih in delovnih skupinah ter v uredniškem odboru portala Kamra. Z vnašalko vsebin iz Knjižnice Ksaverja Meška Slovenj Gradec bo potekalo svetovanje individualno, preko telefona ali video povezav.

Promocija portala:

Tematsko zbiranje spominov z naslovom ODKRITI SPOMIN bomo izvedli po možnosti še v katerem od Medgeneracijskih centrov v Mežiški dolini (Črna, Mežica ali Ravne na Kor.).

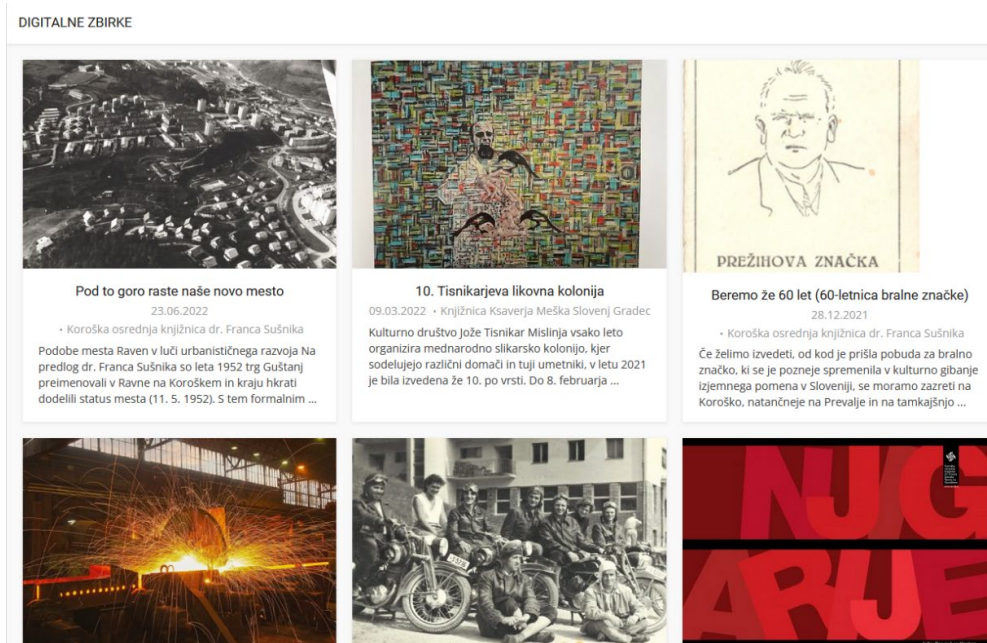
Proti koncu leta bomo javnosti predstavili novo digitalizirano gradivo ter zbirke na portalu Kamra in dLib.

Vsebine portala Kamra kot podpora izobraževalnemu procesu bomo predstavljali šolskim skupinam ob rednih ogledih knjižnice in njenih zbirk.

V jesenskem času v mladinskem oddelku tradicionalno izvedemo domoznansko delavnico za višje razrede osnovnih šol: izdelava plakatov na določene teme z uporabo vsebin s portala Kamra.

Koroška sicer nima regionalnega časopisa, a vseeno se bomo potrudili najti možnosti promocije vsebin portala z objavo v občinskih glasilih.

Pod to goro raste naše novo mesto – nova zgodba na Kamri

8 Hranjenje in varovanje gradiva

Hranjenje dragocenega domoznanskega gradiva je nenehna, vsakodnevna in večletna skrb domoznanskega oddelka ter temelji na domačih in mednarodnih priporočilih in standardih. Vsako leto se trudimo zaščititi čim več dragocenega gradiva iz posebnih zbirk. Z digitalizacijo vsako leto (že od leta 2005) omogočamo, da je originalno dragoceno gradivo bolj dostopno javnosti, trudimo pa se tudi s fizično zaščito originalov (ovoji iz brez kislinkega papirja) in izdelavo posebnih škatel (brez kislinke karton) ter seveda zagotavljanjem najustrežnejših klimatskih pogojev za tovrstno gradivo z novo klimatsko napravo.

Dragocena knjiga iz rokopisov zaščitena z ovitkom iz brez kislinkega papirja

Oddelek za
izposajo

VI Oddelek za izposajo

1 Delovni čas

1.1 Odprtost

Koroška osrednja knjižnica in njene enote bodo v letu 2023 odprte 118 ur tedensko. Podatki so prikazani v spodnji preglednici. Knjižnice od 1. julija do 31. avgusta poslujejo po poletnem urniku.

Delovni čas knjižnic (redni in poletni) je prikazan v poglavju Informacije o knjižnici.

Knjižnice bodo zaprte ob nedeljah in praznikih.

Koroška osrednja knjižnica in nekatere njene enote bodo predvidoma en dan v letu zaprte zaradi strokovne ekskurzije kolektiva.

KNJIŽNICA	ODPRTOST V URAH/TEDEN
Koroška osrednja knjižnica	60
enota Kotlje	5
enota Prevalje	20
enota Mežica	15
enota Žerjav	2
enota Črna na Koroškem	12
izposojevališče Strojnska Reka	1
izposojevališče Strojna	1
izposojevališče Leše	1
izposojevališče Podpeca	1
SKUPAJ	118

1.2 Seznam ur dela po mesecih in prazniki v letu 2023

Mesec	Delovniki - dni (ur)	Prazniki - dni (ur)	Skupaj dni	Skupaj ur	Opombe
Januar	21 (168)	1 (8)	22	176	• 2. januar – novo leto (ponedeljek)
Februar	19 (152)	1 (8)	20	160	• 8. februar – Prešernov dan (sreda)
Marec	23 (184)	0	23	184	-
April	18 (144)	2 (16)	20	160	• 10. april – velikonočni ponedeljek • 27. april – dan upora proti okupatorju (četrtek)
Maj	21 (168)	2 (16)	23	184	• 1., 2. maj – praznik dela (ponedeljek, torek)
Junij	22 (176)	0	22	176	
Julij	21 (168)	0	21	168	• ob sobotah vse knjižnice zaprte
Avgust	22 (176)	1 (8)	23	184	• ob sobotah vse knjižnice zaprte • 15. avgust – Marijino vnebovzetje (torek)
September	21 (168)	0	21	168	-
Oktober	21 (168)	1 (8)	22	176	• strokovna ekskurzija (knjižnice en dan zaprte) • 31. oktober – dan reformacije (torek)
November	21 (168)	1 (8)	22	176	1. november – dan spomina na mrtve (sreda)
December	19 (152)	2 (16)	21	168	• 25. december – božič (ponedeljek) • 26. december – dan neodvisnosti in enotnosti (torek)
SKUPAJ:	249 (1992)	11 (88)	260	2080	V seznam so vpisani samo tisti prazniki, ki pridejo na delovni dan in so knjižnice zaprte. Vir: Računovodja.com

2 Člani

V letu 2023 je naš cilj povečati število članov knjižnice. Ohraniti bomo skušali stare in pridobiti nove uporabnike z zanimivimi storitvami in novimi dejavnostmi.

Ciljne skupine ostajajo vse kategorije članov. Posebno pozornost bomo namenjali uporabnikom, ki jih je težje pridobiti v knjižnico (ranljive ciljne skupine, nezaposleni, starši predšolskih otrok, dolgotrajno bolni).

3 Izposoja gradiva

Uporabnikom omogočamo:

- izposajo, podaljšanje, vračanje, rezervacije, naročila in informacije v delovnem času knjižnice;
- podaljšanje, rezervacije, naročila in informacije preko telefona v delovnem času knjižnice;
- podaljšanje, rezervacije in naročila preko interneta na portalu COBISS+ in v mobilni aplikaciji mCOBISS (24 ur dnevno);
- podaljšanje preko bibliofona (24 ur dnevno);
- izposajo in uporabo različnih elektronskih virov;
- izposajo e-bralnika;
- uporabo elektronskih tablic;
- izposajo lup z osvetlitvijo;
- uporabo elektronske lupe;
- pomoč pri uporabi računalnikov, tablic in drugih naprav;
- oddaljen dostop do podatkovnih zbirk (e-knjižnica);
- vračanje gradiva v katerikoli enoti knjižnice;
- vračanje knjig v zabojnik za vračanje gradiva (24 ur dnevno);
- medknjižnično izposajo;
- spletni vpis preko spletne strani COBISS;
- spletno plačilo članarine in ostalih terjatev.

4 Storitve in druge dejavnosti

4.1 Obveščanje o stanju gradiva preko elektronskih, sms in potisnih obvestil

Ponujamo možnost obveščanja o poteku rezervacije, prispelem rezerviranem gradivu, skorajšnjem poteku roka izposoje in pošiljanju opomina, obvestilo o poteku članstva ter splošna obvestila knjižnice.

4.2 Vodeni ogledi knjižnice

Strokovna tematska vodenja po osrednji knjižnici in zunanjih enotah nudimo posameznikom in skupinam. So brezplačna in lahko potekajo tudi v angleškem jeziku.

4.3 Grajski žakli

Za uporabnike bomo skozi vse leto pripravljali tematske vrečke z zanimivim branjem.

4.4 Objava knjižnih novitet

V letu 2023 bomo knjižne novitete objavljali na spletni strani knjižnice in družbenih omrežjih. Kakovostno literaturo bomo predstavljali na spletnem portalu splošnih knjižnic Dobreknjige.si.

4.5 Poletna bralnica na prostem

V poletnih mesecih bomo organizirali čitalnico na prostem, t. i. »Poletna branja pod magnolijo«. Bralcem bodo na voljo brezplačni izvodi odpisanih in podarjenih knjig in revij.

4.6 Svet mehatronike

V naši knjižnici je točka revije za avtomatizacijo, robotiko, strojništvo in informatiko Svet mehatronike; na voljo so brezplačni izvodi revije.

4.7 Koroški kotic

Ponujamo propagandni material o krajih slovenske in avstrijske Koroške, ki so ga prispevali turistično-informacijski centri na Koroškem.

4.8 Mladinska soba

Prostor, v katerem je bila včasih e-knjižnica, nameravamo preurediti v sobo za mlade. Namenjena bo starostni skupini od 14 do 18 let.

4.9 Stripoteka

Naša posebna zbirka Stripoteka za celotno območje Koroške povezuje generacije otrok, mladine in odraslih. V njej se bodo v letu 2023 odvijale stripovske delavnice za mlade, pripravili pa bomo tudi razstavo stripovskega natečaja.

4.10 Brezžično omrežje

V prostorih osrednje knjižnice omogočamo brezplačen dostop do svetovnega spleta preko brezžičnega omrežja z imenom bralci, kakor tudi preko omrežja LIBROAM in EDUROAM.

Brezžični internet z imenom bralci je na voljo po celotni knjižnici, omrežje LIBROAM/EDUROAM v avli knjižnice.

Za dostop uporabniki potrebujejo svojo mobilno napravo z brezžično povezavo ter ustrezne prijavnne podatke.

Prijavne podatke za omrežje uporabniki (člani in nečlani) dobijo v izposoji; brez prijave je preko tega omrežja možen dostop do spletnih strani knjižnice, COBISS+ in portala Kamra.

Za omrežje LIBROAM je na napravo uporabnika potrebno prenesti ustrezeni program. Navodila so na spletni strani knjižnice ali na spletni strani IZUM-a. Prijavni podatki za omrežje LIBROAM so naslednji:

- uporabniško ime: SIKRA.nnnnnnn@libroam.si (nnnnnnn – številka članske izkaznice),
- geslo: enako tistemu v »Moja knjižnica« spletni strani COBISS+.

4.11 Informacijsko opismenjevanje in e-knjižnica

Uvajanje v e-knjižnico poteka po dogovoru.

Nadaljevali bomo z načrtnim informacijskim in digitalnim opismenjevanjem, ki obsega:

- uvajanje v COBISS+ (Virtualna knjižnica Slovenije);
- uporaba mCOBISS (Virtualna knjižnica Slovenije na mobilnih napravah);
- uporaba e-knjižnice (domače in tuje elektronske baze);
- uporaba portalov Dobreknjige, dLIB.si, Kamra in Biblos;
- uvajanje in delo s servisi interneta.

4.12 Izposoja elektronskih knjig (Biblos)

Članom knjižnice omogočamo izposajo elektronskih knjig preko mobilne aplikacije Biblos2 ali preko spletne strani Biblos. Za izposajo potrebujemo mobilno napravo, internetno povezavo, aplikacijo Biblos2 ter ustrezne prijavne podatke. Elektronske knjige je možno prebirati preko računalnika s pomočjo programa Adobe Digital Editions. Internetna povezava je potrebna le ob nameščanju aplikacije ter ob prenosu knjige. Navodila za prijavo dobite na naši spletni strani ali na spletni strani Biblos. Rok izposoje za elektronske knjige je štirinajst dni. Knjiga se po štirinajstih dneh zaklene in ni več dostopna, s tem tudi ni zamudnin. Naenkrat si lahko izposodite štiri knjige. Možna je tudi predčasna vrnitev knjige. Trenutno je uporabnikom na voljo za izposajo en elektronski bralnik InkBOOK Prime.

4.13 Izposoja zvočnih knjig (Audibook)

Člani knjižnice imajo možnost brezplačne izposoje zvočnih knjig v slovenskem jeziku preko mobilne aplikacije Audibook. Za izposajo potrebujejo člani pametno mobilno napravo, na katero si namestijo aplikacijo Audibook ter številko članske izkaznice in geslo za Moja knjižnica. Po registraciji v mobilni aplikaciji Audibook si člani knjižnice omogočijo knjižnično izposajo z vnosom zgoraj omenjenih dostopnih podatkov. Knjige, ki so na voljo za izposajo, so označene s hišico.

4.14 Elektronski viri in oddaljen dostop

Z računalnikov v Koroški osrednji knjižnici in njenih enotah lahko uporabniki dostopajo do elektronskih virov. Do nekaterih e-virov lahko člani knjižnice dostopajo preko oddaljenega dostopa, torej od doma ali s katerega koli drugega računalnika. Prijava je mogoča z vpisom številke članske izkaznice in geslom za COBISS+, s katerim se dostopa do storitve Moja

knjižnica. Od oktobra 2020 si člani sami pridobijo geslo preko COBISS+ Moja knjižnica, ob pogoju, da imajo v našem knjižničnem sistemu vpisan svoj elektronski naslov. V kolikor tega nimajo, nam ga je potrebno sporočiti ali na elektronski naslov knjižnice ali preko telefona. Ob vpisu elektronskega naslova v naš knjižnični sistem lahko članu nato pošljemo povezavo za pridobitev gesla.

4.15 Baza slovenskih filmov

Baza slovenskih filmov je digitalni arhiv slovenske filmografije, ki vključuje bazo podatkov, slikovna in pisna gradiva o slovenskem filmu in filmskih ustvarjalcih, video in zvočna gradiva ter video na zahtevo. Podatki in filmi v Bazi slovenskih filmov se ves čas dopolnjujejo in tako bo tudi Koroška osrednja knjižnica v prihodnje dodajala nove filme, ki si jih bodo člani lahko izposojali in gledali na spletu.

BSF je vir dostopnosti za vse tiste dokumentarne ali kratke filme, ki se ne predvajajo več v kinu, na festivalu ali na televiziji. Cilj projekta je digitalna prenova knjižnične izposoje avdiovizualnih del in večja dostopnost slovenskega filma širšemu občinstvu.

Z BSF je našim članom omogočen dostop do:

- več kot 160 slovenskih filmov, vključno s filmskimi klasikami kot so Sreča na vrhovi, To so gadi, Na svoji zemlji, Ne joči Peter in Cvetje v jeseni;
- animiranih filmov, kot so prigode Princa Ki-ki-do, Koyee, Mačka Murija, Bizgecev in druga dela mednarodno priznanih slovenskih animatorjev;
- stalne zbirke brezplačnih avdiovizualnih del;
- avdiovizualnih del, ki drugje le redko najdemo pot k občinstvu (alternativna in eksperimentalna produkcija).

Bazo slovenskih filmov ustvarja, vzdržuje in financira Filmoteka, zavod za širjenje filmske kulture, nevladna organizacija.

4.16 Profil knjižnice na Facebooku in Instagramu

Na Facebook profilu Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika objavljamo dogodke naše knjižnice, obveščamo uporabnike o delovanju knjižnice, novitetah ter objavljamo razne zanimivosti. Kot novost bomo uvedli tudi instagram profil knjižnice.

4.17 Portal s priporočilno kakovostno literaturo - Dobreknjige.si

Sodelujemo v uredniškem odboru portala Dobreknjige.si in ga dopolnjujemo z lastnimi vnosi.

4.18 Portal slovenskih splošnih knjižnic - Knjiznice.si

Sodelujemo v uredniškem odboru portala Knjiznice.si.

4.19 Paketniki za izposajo knjig 24/7

Postaviti želimo paketnike za izposajo rezerviranih knjig 24 ur na dan, katerikoli dan v letu.

4.20 Berem zlahka (Zbirka za ranljive ciljne skupine)

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika je na voljo zbirka gradiva, poimenovana BEREM ZLAHKA, namenjena uporabnikom ranljivejših ciljnih skupin. V KOK želimo vsem našim uporabnikom omogočiti enakovreden dostop do branja. Vsi bralci in bralke imajo pravico dostopa do knjižničnega gradiva in informacij in zaradi različnih zmožnosti tudi do prilagojenih prostorov znotraj knjižnice. Gradivo je urejeno na dostopen način po različnih sklopih bralnih posebnosti. Zbirka zajema leposlovno gradivo z večjim tiskom, knjige, pisane v brajici, dislektikom prijazno branje, knjige v znakovnem jeziku, zvočne knjige in gradivo, ki sodi v kategorijo lahkega branja. Lahko branje je namenjeno vsem, ki stalno potrebujejo lahko berljive informacije in publikacije, kot tudi tistim, ki imajo slabše razvite veščine branja ali se šele spoznavajo z novim jezikom. S tem omogočamo dostopnost branja različnim zahtevam bralcev in širimo dostopnost različnih informacij. Gradivo je opremljeno s slikovnimi oznakami, piktogrami.

V kotičku so uporabnikom na voljo:

- lupe za branje (lupe z osvetlitvijo za lažje branje, namenjene slabovidnim),
- elektronska lupa,
- bralna očala,
- bralna ravnila (omogočajo lažje branje in prehajanje iz vrstice v vrstico),
- računalnik, slušalke.

4.21 Slušna zanka

V osrednjih prireditvenih prostorih, Kuharjevi dvorani in razstavišču knjižnice imamo nameščeno slušno zanko, ki omogoča uporabnikom slušnih aparatov (naglušnim osebam) udobno in nemoteno poslušanje izgovorjenega v mikrofona.

4.22 Dostop za gibalno ovirane

Invalidom omogočamo nivojski dostop do gradiva: vhod je v pritličju, v nadstropje in klet pa vodi dvigalo. Posamezni trakti so v istem nadstropju povezani s klančinami ali pa je na voljo premična klančina.

4.23 Knjižnica na obisku

Brezplačna storitev, ki jo ponujamo ostarelim, bolnim in invalidom. S službenim vozilom jim na dom dostavljamo knjižnično gradivo.

4.24 Storitve za seniorje

Naša knjižnica je del projekta E-učenje in e-izobraževanje seniorjev: sodelovanje patronažnih služb, izobraževalnih zavodov, knjižnic in socialnih centrov. Na brezplačnih delavnicah prostovoljci učijo seniorje (55+) uporabe digitalne tehnologije.

4.25 Storitve za begunce iz Ukrajine

Brezplačno članstvo, Biblos, Audibook

Beguncem iz Ukrajine v knjižnici omogočamo brezplačno članstvo. Lahko si izposodijo knjižnično gradivo, prejmejo tudi geslo za dostop do e-virov (npr. Pressreader – vključuje tudi nekaj naslovov ukrajinskega časopisja), dostopajo pa lahko tudi do e-knjig Biblos in zvočnih knjig Audibook.

Ponujamo literaturo v angleškem, italijanskem, francoskem, španskem, nemškem, pa tudi ruskem, srbskem, hrvaškem in drugih jezikih. Prav tako so na voljo učbeniki za učenje slovenskega jezika, slikanice, zgodbe za mlade, slovarji, učbeniki in veliko drugega knjižničnega gradiva.

Prostor za preživljanje prostega časa

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika je prostor, ki ponuja tako članom kot obiskovalcem možnost za branje, druženje, individualno ali skupinsko učenje. Omogočamo dostop do interneta. Na voljo so računalniki in brezžično omrežje v prostorih knjižnice.

Berem zlahka

V zbirki Berem zlahka, ki je namenjena ranljivim skupinam naših uporabnikov, so na voljo knjige, prevedene v lahko branje. Primerne so tudi za tiste, ki se slovenskega jezika šele učijo.

4.26 Grajska časopisna kavarna Eleonora

Aktualno dnevno časopisje in revije so uporabnikom na voljo v časopisni kavarni, kjer lahko uporabljajo tudi brezžično omrežje ali se le prijetno družijo.

4.27 Informacijska točka

Knjižnica deluje tudi kot informacijska točka in točka za diseminacijo obvestil in vabil s širšega območja.

4.28 Prevzemno mesto za odvečne knjige

V izposoji Koroške osrednje knjižnice sprejemamo odvečne knjige iz domačih knjižnih zbirk.

4.29 Kompetenčni center za lahko branje

Lahko branje je proces in metoda komunikacije, ki pospešuje razvoj pismenosti ter ob socialnih in psiholoških pristopih v okolje vključuje osebe s težavami branja in pisanja.

Ranljive ciljne skupine potrebujejo lahko branje, saj so le z njim dostopnimi in razumljivimi informacijami aktivno vključene v različna področja družbenega življenja. Tako lažje komunicirajo z okoljem, olajšano je tudi njihovo zadovoljevanje potreb in uresničevanje pravic.

Kot kompetenčni center za lahko branje sodelujemo pri uresničevanju temeljnih vrednot EU o dostojanstvu, avtonomnosti, enakosti in vključenosti ljudi s posebnimi potrebami.

Skrbimo za poglobljeno poznavanje in razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva na nacionalni ravni. Vpeljujemo nove skupne strokovne in razvojne rešitve z ustrezno usposobljenim kadrom in specializirano zbirko knjižničnega gradiva ter izobražujemo knjižnično osebje.

Nudimo paleto posebnih in prilagojenih storitev za uporabnike ranljivih ciljnih skupin, ki jo sproti dopolnujemo in izboljšujemo v sodelovanju z uporabniki – testnimi skupinami iz partnerskih organizacij. Imamo ustrezno prilagojeno postavitev gradiva za uporabnike ranljivih ciljnih skupin; posebna zbirka Berem zlahka je postavljena v prostoru s primerno opremo, dostopom in oznakami.

S prilagoditvami in novimi storitvami sproti seznanjamo zainteresirane. Beležimo in spremljamo kazalnike za dostopnost knjižnice in na tej osnovi načrtujemo prilagoditve.

V letu 2023 načrtujemo sledeče aktivnosti:

- objava podatkov in novosti s področja lahkega branja na spletni strani knjižnice;
- prilagoditev ugodnosti in storitev za uporabnike lahkega branja, kot so:
 - ob vpisu brezplačna članarina,
 - podaljšan rok izposoje (po dogovoru),
 - podaljšan rok rezervacije (po dogovoru),
 - izbira in pomoč »osebnega knjižničarja«,
 - individualno izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice,
 - računalniško opismenjevanje (akcija »E-seniorji« in po individualnem dogovoru),
 - bralne skupine,
 - bralna srečanja po dogovoru,
 - Knjižnica na obisku: dostava knjig na dom,
 - Knjižna paberkovanja: mesečna srečanja starejših ob knjigah,
 - Korošci pa bukve beremo: bralna značka za odrasle, ki poteka tudi v lahkem branju in vključuje stanovalce domov starejših in varstveno delovnih centrov,
 - prilagojeno vodenje po knjižnici,
 - bibliopedagoške ure;
- priprava, dopolnjevanje in posredovanje seznama gradiva v lahkem branju za odrasle (seznam je dosegljiv na spletni strani Koroške osrednje knjižnice https://www.knjiznica-ravne.si/kompetencni_center_za_lahko_branje/seznam-literature/).
- izdelava in objava strokovnih priporočil za razvoj lahkega branja na področju knjižničarstva,

- ✚ predelava besedil na spletni strani Koroške osrednje knjižnice v lahko branje,
- ✚ izobraževanje delovne skupine Kompetenčnega centra,
- ✚ priprava strokovnega in poljudnih člankov na področju lahkega branja,
- ✚ izvedba delavnic za uporabnike lahkega branja (izobraževanje za samostojno uporabo knjižnice, predstavitev ponudbe in dejavnosti itd.),
- ✚ izvedba izobraževanj za strokovne delavce – knjižničarje (izobraževanje s področja lahkega branja, predstavitev in izbor literature, delo z uporabniki ranljivih ciljnih skupin itd.),
- ✚ svetovanje splošnim knjižnicam pri izvajanju storitev in dejavnosti za uporabnike lahkega branja,
- ✚ redno strokovno spremljanje novosti na izbranem področju in razvojno delovanje,
- ✚ sodelovanje pri prijavah na različne projekte,
- ✚ skrb za promocijo,
- ✚ sodelovanje z različnimi organizacijami in posamezniki.

4.30 Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji

Zavodi, društva, podjetja in druge ustanove, s katerimi sodelujemo v ožjem in širšem okolju, so:

- ✚ A.L.P. Peca d.o.o.;
- ✚ Center za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem;
- ✚ domovi starejših;
- ✚ Društvo upokojencev Ravne na Koroškem;
- ✚ Društvo za prilagojeno obliko komunikacij LABRA;
- ✚ Glasbena šola Ravne na Koroškem;
- ✚ Koroški medgeneracijski center;
- ✚ Koroški pokrajinski muzej;
- ✚ Koroški radio Slovenj Gradec;
- ✚ kulturna društva (Slavistično društvo Koroške, Kulturno društvo koroških likovnikov; Kulturno društvo literatov Mežiške doline);
- ✚ Ljudska univerza Ravne (LURA);
- ✚ Smeri izobraževanje, svetovanje in razvoj d.o.o.;
- ✚ turističnoinformacijski centri Koroške;
- ✚ vrtci, osnovne in srednje šole Mežiške doline;
- ✚ Zavod Risa;
- ✚ Zavod za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti.

Sodelujočim nudimo pomoč z izposajo gradiva, bibliopedagoškim in svetovalnim delom. Omogočamo jim prostor za izvedbo razstav, delavnic, srečanj, sestankov in drugih dogodkov. Z njimi sodelujemo tudi v okviru raznih projektov (predšolska bralna značka, bralna značka za mladino, bralna značka za odrasle, teden vseživljenjskega učenja).

4.31 Sodelujte z nami – Vaši predlogi in pripombe

Na spletni strani knjižnice lahko uporabniki sodelujejo s predlogi in pripombami.

5 Prireditve in razstave

Knjižnice že dlje časa ne izposojamo »samo« knjižničnega gradiva, temveč z raznovrstnimi kulturnimi dogodki za širok krog ljudi z različnimi interesi in vrednotami razvijamo bralno kulturo in različne oblike pismenosti.

V Koroški osrednji knjižnici, javnem zavodu in neprofitni instituciji bomo v letu 2023 stremeli k zadovoljevanju potreb širokega kroga različnih ciljnih skupin in skladno s finančnimi, prostorskimi, kadrovskimi zmogljivostmi pripravili, organizirali in izvedli kakovosten delovni program za prireditve. Prioriteta so prireditve, s katerimi bomo promovirali uporabo naše knjižnične zbirke, prostorov ali storitev ter z raznovrstno ponudbo bogatili naš kulturni hram in ponosno ohranjali kulturno, informacijsko, izobraževalno, razvedrilno, družbeno aktivno vlogo v naši lokalni skupnosti. Tudi v prihodnje bomo sodelovali z drugimi organizacijami, društvi in posamezniki ter opravičili status središča kulturnega dogajanja v občini, regiji in državi.

Širšo javnost bomo obveščali o tekočem prireditvenem dogajanju v mesečnem napovedniku in vabilih. V tiskani obliki bomo vabila pošiljali na dom, jih razobešali v prostorih knjižnice in njenih enotah, na krajevnih oglasnih deskah itd. Poskrbeli bomo, da bodo v elektronski obliki objavljena na spletni strani knjižnice in občine, družbenih omrežjih, delili jih bomo z lokalnimi mediji ...

Za kulturni utrip knjižnice je pomembno, da ostajamo aktualni in se aktivno spoprijemamo z izzivi, ki nam jih prinaša čas. Inovativnost bomo ohranjali ob združevanju tradicionalnih in modernih pristopov. V letnem delovnem načrtu so združene dejavnosti, ki jih izvajamo v osrednji knjižnici in enotah ter jih v prihajajočem letu načrtujemo za odrasle. Naše javne prireditve so večje ali manjše; so za otroke, mladino in odrasle; so različnih formatov – razstave, literarne prireditve, strokovna predavanja, delavnice itd. Tudi v prihodnje bomo našli prostor za simbolična praznovanja, kot so svetovni dan poezije, svetovni dan knjige, teden slovenskih splošnih knjižnic, Ta veseli dan kulture, sodelovali bomo na tradicionalnih Ravenskih in Kuharjevih dnevih itd. Vrata bomo imeli odprta tudi za novitete in nova sodelovanja. Potrudili se bomo, da bodo prireditve zadovoljile želje in pričakovanja obiskovalcev ter da jim bo njihovo dogajanje ostalo v čim lepšem in trajnem spominu.

V nadaljevanju so kratki opisi dejavnosti za odrasle. **Opis dejavnosti za otroke in mladino je zapisan v poglavju Oddelek za otroke in mladino.**

5.1 Bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo

Korošci pa bukve beremo je projekt koroških splošnih knjižnic in Slovenske študijske knjižnice v Celovcu. V sezoni 2022/2023 vstopamo v 15. sezono branja. Za bralno značko Korošci pa bukve beremo berejo posamezniki in zaključene bralne skupine. Priporočilni bralni seznam obsega kvalitetne pesmi, zgodbe, poučna besedila, besedila, prilagojena lahkemu branju, in elektronske knjige. Bralna značka je prostovoljno gibanje za spodbujanje branja. Ker želimo, da so naši bralci v najboljši bralni kondiciji, jim priporočamo dovolj zahtevna besedila ter pri tem upoštevamo tudi njihove pozitivne povratne informacije. Branje je izziv razmišljajočemu umu ter živahno spodbuja domišljijo.

5.2 Knjižna paberkovanja

Knjižna paberkovanja pripravljamo že od leta 2009. Za naše zveste paberkovalke in paberkovalce, knjižničarke mesečno (predvidoma vsak tretji torek na Prevaljah, vsak tretji četrtek pa na Ravnah), od novembra do maja, pripravljamo pisane šopke knjižnih novitet. Da se uporabniki bolje znajdejo v bogati ponudbi na trgu in glede na svoje zanimanje izbirajo knjige, ki jih pokličejo. Tudi v letu 2023 se bomo potrudile, da se bodo obiskovalci v družbi ljubiteljic knjig in s knjigami počutili toplo in sprejeto ter da se jim bodo v glavi porajale nove ideje, v srcu pa mir.

5.3 Pravljični večeri za odrasle

Pridružili smo se projektu Pravljični večeri za odrasle, ki potekajo v organizaciji Mariborske knjižnice in v sodelovanju s partnerskimi knjižnicami. Pred vrati je 14. sezona pripovedovalskega projekta.

5.4 Človek in kultura z roko v roki

Obrazi kulture

Priložnostno bomo izvajali predstavitve/pogovore z avtorji domačini ob njihovih jubilejih ali pomembnih ustvarjalnih mejnikih.

Humanistični pogovori

Pogovori s humanistično noto so združeni pod imenom Filovizija in potekajo v sodelovanju z Gimnazijo Ravne na Koroškem in s Kompleksom. Tudi za prihodnje leto je predvidenih od 3 do 5 predavanj. Na prireditvah se bomo srečevali z gosti, ki bodo razpravljali o aktualnih družbenih temah. Cilj cikla javnih predavanj je uveljavljanje življenja javnega uma in kritične misli oziroma učenje življenja v skupnosti. Kritično misliti pri Filoviziji pomeni opaziti, kar vsak dan gledamo, oziroma pridobiti si vpogled v vsakdanjo, spontano ideologijo in v razmerja moči v družbi. To dosegamo z razpravami, ki sledijo predavanjem. V razpravah bodo sodelovali dijaki, ki razmišljajo o svojem položaju v družbi, preizkušajo odnose z vrstniki in drugimi

razpravljalci. Pri tem se soočajo z lastno spontano ideologijo, z družbeno posredovanostjo in vpetostjo v mline interesov, ki so večini (tudi odraslim) neprosojni.

 Na hribu grad, v gradu zaklad' – odpiramo dveri zakladnice naše dediščine

Tematski večeri z vabljenimi gosti – predavatelji in drugimi interpreti naše dediščine.

 Zgodba oživljena ~ pesem oživljena

Oživljanja ljudskega izročila in staroslovenskih mitov s predavanji, interpretacijami ali predstavitvami knjig s tega področja.

 Literarni večeri, srečanja z avtorji in druge prireditve

5.5 Pod krošnjo magnolije

Na Grajskem vrtu sobivata magnolija in grajska časopisna kavarna Eleonora. To je prostor pred knjižnico, ki se lepo vključuje v celotno grajsko poslopje. Kliče po druženju in nam omogoča prireditve na prostem, združevanje prireditvene in gostinske ponudbe. V poletnih mesecih je pod magnolija prijetna senca, ki vabi, da obiskovalci pod njo posedijo, prebirajo knjige ali časopis ali klepetajo s prijatelji. Organizirali bomo literarno-glasbene večere, na katerih se bodo gostje predstavili skozi različne prigode, izkustva, pripovedi ter podali širino poznavanja kulturne raznolikosti pri nas in širom Slovenije.

5.6 Noč knjige

Ob 23. aprilu, svetovnem dnevu knjige, bomo sodelovali v projektu Noč knjige; pripravili bomo odmevno prireditev in druge aktivnosti.

5.7 Čitalnica na prostem

V poletnih mesecih bomo organizirali čitalnico na prostem, t. i. Poletna branja pod magnolijo. Bralcem bodo na voljo brezplačni izvodi odpisanih in podarjenih knjig in revij.

5.8 Festival Čiči – zmeraj prinesi si koco! in Knjižne olimpijske igre (KOI)

Junij je čas, ko knjige prilezejo na plano in pri nas slovesno odpremo Poletno čitalnico pod magnolijo ter širimo bralno kulturo pod krošnje dreves Grajskega parka. Potrudili se bomo, da bo festival v letu 2023 prijeten in obiskan. Za vedoželjne in kulturoljubce vseh generacij bomo pripravili pester kulturno-izobraževalni program z dobro mero zabave.

Prvi festivalski dan, v četrtek popoldan, bomo pod krošnjo osrednje lipe v Grajskem parku, na *Modrovanju pod lipo* prisluhnili zanimivim gostom, ki bodo razpravljali o perečih družbenih temah, ekologiji, varstvu narave. Istočasno bomo v 'galeriji' Grajskega parka, na drevesnih deblih, postavili na ogled fotografije na izbrano temo.

V petek bomo z odprtjem prizorišča na Grajskem vrtu organizirali prireditev za otroke: pripovedovanje pravljic in ustvarjalnice za najmlajše ter Iskanje knjižnega zaklada za

osnovnošolce. Popoldne bodo oživele **Knjižne olimpijske igre (KOI 2023)**. V slovenskem merilu je to prepoznavna 'blagovna znamka' Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Vsako leto se nam pridruži več tekmovalcev in gledalcev. Večer bomo tradicionalno zaključili s pripovedjo in glasbo.

5.9 Za firbčne

Pod rubriko *Za firbčne* spadajo brezplačne ustvarjalne delavnice, tečaji za odrasle in druga čud-o-vita predavanja za vse radovedneže.

5.10 Razstave

- Likovne razstave
- Tematske razstave (še posebej domoznanske)
- Priložnostne razstave
- Razstavni kotički v avli knjižnice in med gradivom

5.11 Druge prireditve v prostorih knjižnice

Prostore (razstavišče, dvorano, čitalnice, prostor med gradivom, avlo v izposoji, e-knjižnico, grajsko klet) bomo odstopili za razne prireditve in dejavnosti.

VII Oddelek za otroke in mladino

1 Dejavnosti za otroke in mladino

Načrtovane dejavnosti v Pionirski knjižnici Leopolda Suhodolčana in v enotah KOK:

- ✦ pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami – vsako sredo ob 17. uri;
- ✦ lutkovne in dramske predstave – predvidoma ob sredah ob 17. uri;
- ✦ večje tematske razstave za otroke in mladino;
- ✦ priložnostna srečanja s pisatelji, pesniki, ilustratorji;
- ✦ bibliopedagoške ure in vodeni ogledi za šole in vrtce – po dogovoru;
- ✦ prvošolci na obisku – prvošolce seznanim s knjižnico in jih povabimo k vpisu;
- ✦ dopoldanske ure pravljic z ustvarjalnimi delavnicami po dogovoru s šolami, vrtci in drugimi zavodi;
- ✦ popoldanske ure pravljic v enotah (po dogovoru);
- ✦ dopoldanske ure pravljic v enotah – po dogovoru z vrtci in šolami;
- ✦ pravljice na obisku – predvsem v enotah, kjer prostori niso primerni za ure pravljic, gremo s pravljico na obisk tudi v vrtec ali šolo;
- ✦ projekt Predšolska bralna značka Petra Nosa po dogovoru z vrtci (obisk vrtca v knjižnici, ure pravljic v krajevni enoti knjižnice ali v vrtcu);
- ✦ razstavniki ktički Moja naj knjiga;
- ✦ mesečna knjižna uganka;
- ✦ priložnostne ustvarjalnice in raziskovalne delavnice;
- ✦ sodelovanje pri projektu Rastem s knjigo 1;
- ✦ sodelovanje pri projektu Rastem s knjigo 2;
- ✦ izobraževanje mladih za uporabo e-virov;
- ✦ projekt za mlade Bodi kul, beri ful;
- ✦ akcija poletnega branja Poletnice;
- ✦ Knjižne mišice;
- ✦ kovčki presenečenja;
- ✦ grajski žaklčki;
- ✦ program družinske pismenosti DRUŽI NAs branje.

2 Kratak opis dejavnosti

2.1 Pravljичne ure z ustvarjalnimi delavnicami

Izberemo in pripravimo jih skladno s pomembnimi dogodki, prazniki, letnimi časi ... za otroke od 4. do 10. leta.

Oddelek za otroke
in mladino -
Pionirska
knjižnica
Leopolda
Suhodolčana

2.2 Otroške lutkovne in dramske predstave

Prirejamo ob pomembnih datumih (kulturnih dnevih, dnevih splošnih knjižnic ipd.) in praznikih, kot popestritev bibliopedagoške dejavnosti.

2.3 Večje tematske razstave za otroke in mladino

Pripravljamo ob jubilejih otroških in mladinskih pisateljev, pesnikov, ilustratorjev, ob pomembnejših slovenskih in svetovnih tematskih dnevih in praznikih, ob obletnicah knjižnih založb, zbirk, nagrad in podobno.

2.4 Priložnostna srečanja s pisatelji, pesniki, ilustratorji

So nagrada za različne oblike sodelovanja otrok in mladih v knjižnični bibliopedagoški dejavnosti. Pripravimo jih enkrat ali dvakrat letno.

2.5 Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi

Po dogovoru s šolami in vrtci nudimo strokovno vodenje po knjižnici (za vrtce po mladinskem oddelku Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika) in uvajanje v knjižnično-informacijska znanja, COBISS+, internet.

2.6 Prvošolci na obisku

Z osnovnimi šolami in vrtci sodelujemo pri uvajanju prvošolcev v knjižnico. Septembra jim pošljemo vabilo k obisku knjižnice in dodamo vpisnico za vse, ki bi želeli postati člani, ob obisku pa jim knjižnico primerno predstavimo.

2.7 Dopoldanske ure pravljic

Po dogovoru z vrtci, osnovnimi šolami in drugimi zavodi potekajo v mladinskem oddelku in v vseh naših enotah.

2.8 Pravlјice na obisku

Ure pravljic pripravimo tudi v vrtcih ali šolah, kjer si to želijo, predvsem pa tam, kjer knjižnični prostori za to niso primerni (dovolj veliki za skupine, ustrezno opremljeni ...).

2.9 Predšolska bralna značka Petra Nosa

Sodelovanje z vrtci Mežiške doline pri čim kvalitetnejši knjižni in knjižnični vzgoji otrok, privzganju dobrega odnosa do knjige in branja; spodbujanje staršev k sodelovanju, k obiskom knjižnice. Od oktobra do konca aprila pri projektu Predšolska bralna značka Petra Nosa:

- pripravimo priporočilni seznam za predšolske otroke in ga posredujemo vrtcem;
- predšolski otroci obnovijo ali ilustrirajo vsebino 4 knjig (slikanice, basni, pravljice ali pesmice ipd.);
- pripravimo ure pravljic v knjižnici ali vrtcu po dogovoru;

- izven delovnega časa (po dogovoru) odpremo krajevne enote in oddelek za otroke in mladino na Ravnah za skupine otrok iz vrtcev in jim tudi omogočimo izposojajo knjig - načeloma je dogovor z istim vrtcem na določen dan v mesecu (cca. 4-krat letno);
- vzgojiteljice prevzamejo vodenje evidenc in seznanitev staršev z namenom in potekom projekta;
- konec leta po dogovoru pripravimo razstavo otroških likovnih izdelkov – ekspresij po prebranem oz. poslušanem;
- konec leta otroke povabimo na zaključno prireditev (lutke ipd.) s podelitvijo priznanj.

2.10 Moja naj knjiga

Akcija traja od septembra 2022 do aprila 2023 (ter od septembra 2023 do aprila 2024 – vezana na šolsko leto). Ob posebnih priložnostih pripravimo razstavi kotiček „Moja najljubša knjiga“, priporočilne panoje, na koncu pa otroke povabimo na srečanje s pisateljem (ipd.) in s knjigo nagradimo po enega udeleženca iz vsake naše enote (6 knjižnih nagrad).

2.11 Knjižna uganka

Namenjena otrokom od 1. do 5. razreda osnovne šole. Pripravimo jo 10-krat letno in izžrebance iz vsake enote nagradimo s knjigo (skupaj podelimo 60 knjižnih nagrad).

2.12 Ustvarjalnice

Priložnostne ustvarjalnice pripravimo tako, da z njimi spodbujamo kreativnost, uporabo knjižnice in knjižničnega gradiva ter promoviramo knjižnico kot prostor druženja. Namenjene so otrokom in mladim.

2.13 Raziskovalne delavnice

Namenjene so mladim od 10. do 15. leta. Povabimo jih k zanimivemu raziskovanju, predvsem domoznanskega področja, s pomočjo knjižničnega gradiva in interneta.

2.14 Rastem s knjigo

»Rastem s knjigo 1: slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu sedmošolcu« in »Rastem s knjigo 2: slovensko mladinsko leposlovno delo vsakemu dijaku prvega letnika« sta projekta Ministrstva za kulturo, Ministrstva za šolstvo in šport, Zveze splošnih knjižnic in Javne agencije za knjigo RS. Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika obiščejo sedmošolci OŠ Mežiške doline in dijaki prvih letnikov srednjih šol Mežiške doline. Knjižnica jim v okviru obiskov ponuja predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje, motivacijo za branje leposlovja in jim podari na javnem razpisu izbrano izvirno mladinsko leposlovno delo. Projekta sta del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Obiski sedmošolcev in dijakov prvih letnikov potekajo po dogovoru.

2.15 Izobraževanje mladih za uporabo e-virov

Knjižnica svojim uporabnikom omogoča dostop do številnih elektronskih virov z milijoni enot znanstvenih in strokovnih revij ter člankov in e-knjig. Glavni cilj izobraževanja je, da bi mladi te elektronske vire znali uporabiti in se tako v poplavi podatkov lažje znašli.

2.16 Akcija poletnega branja Poletnice

Projekt promocije prostočasnega branja, namenjen mladim med 7. in 14. letom. Med poletnimi počitnicami namenijo vsak dan vsaj pol ure časa za branje, na letak s prijavnico, ki ga dobijo v vseh enotah KOK, napišejo seznam prebranega in ga oddajo v knjižnici. V septembru organiziramo zaključno prireditev s podelitvijo nagrad za najboljše bralce.

2.17 Knjižne mišice

Projekt Knjižne mišice je nastal v sodelovanju Debatnega krožka Gimnazije Ravne na Koroškem in vseh koroških splošnih knjižnic, da bi pritegnili mlade in spodbudili bralno kulturo med njimi. Načrtujemo dve do tri prireditve v vsaki od knjižnic.

2.18 Projekt za mlade Bodi kul, beri ful

S projektom želimo promovirati branje, spodbujati bralno motivacijo, seznaniti mlade s kakovostno literaturo in vzgajati bralce za vse življenje. Potekal bo od novembra 2022 do aprila 2023. Slavnostno se bo zaključil ob svetovnem dnevu knjige in avtorskih pravic s sklepno prireditvijo ter podelitvijo priznanj. Vsak udeleženec dobi ob koncu še simbolično darilce. Mladostniki, stari od 13. do 18. let, bodo prebrali najmanj tri knjige s priporočenega seznama, izpolnili zgibanko, jo oddali šolskim knjižničarjem ali v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika in njenih enotah.

2.19 Kovčki presenečenja

Najmlajše bralce čakajo knjižna presenečenja v 9. igralnih kovčkih s podobami pikapolonice, tигра, gasilskega avta, čebelice, miške, mačke, dinozavra, pirata in rakete. Ti vsebujejo tematsko zanimive knjige, primerne za otroke med 3. in 9. letom. Izposodijo si jih lahko za tri tedne. Vsebino v kovčkih prilagodimo glede na potrebe bralcev (za različne starostne skupine v vrtcu; posebna tema ...).

2.20 Grajski »žaklčki«

Za poletno branje pripravimo izbor mladinskega in otroškega gradiva v Pionirski knjižnici in enotah. Gradivo v grajskih žaklčkih je pospremljeno z majhnimi presenečenji.

2.21 Program družinske pismenosti DRUŽI NAs branje

Vabilo v program - brošura s pristopnico in kuponi za prebrano gradivo. Cilj programa je predstaviti mladim družinam pomen branja za otroke, družino in stopnjo pismenosti ter poznavanje knjižnice, knjižničnih storitev in dejavnosti.

Program: 4 družinska srečanja, skupno branje doma, obisk pravljinih ur, knjižničnih prireditev in delavnic; darilo dobrodošlice vsaki družini – beležka s seznamom in kuponi ter pisalo; na koncu nagrada sodelujočim.

2.22 Mladinska soba

Mladinska soba je prostor, kjer lahko mladi berejo, se učijo in družijo ob družabnih igrah. V sobo bi želeli dodati ustrezno računalniško opremo, zvočnike, projektor, platno in 3D tiskalnik ali 3D pisala.

3 Stripoteka

Umestitev stripov kot posebne zbirke za celotno območje Koroške pomeni povezovanje generacij otrok, mladine ter odraslih.

Pripravili bomo stripovsko delavnico.

Razpisali bomo stripovski natečaj za najboljši osnovnošolski/srednješolski strip. Ob zaključku natečaja bomo sodelujoče povabili na srečanje z ustvarjalci na področju stripa, najboljšim pa podelili tudi nagrade.

Pripravili bomo večje razstave, od tega eno kot razstavo stripovskega natečaja, in več manjših priložnostnih razstav.

VIII Program dejavnosti knjižnice kot osrednje območne knjižnice (OOK)

Osrednje območne knjižnice

Osrednje območne knjižnice delujejo na osnovi Zakona o knjižničarstvu (Uradni list RS št. 87/01) in Pravilnika o osrednjih območnih knjižnicah (Uradni list RS št. 88/03). Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika kot osrednja območna knjižnica (OOK) je ena od desetih slovenskih osrednjih območnih knjižnic. V okviru območnih nalog skrbi za uveljavljanje strokovnosti knjižničarske stroke ter za uravnotežen razvoj knjižnic na območju. Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti.

Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja zakonsko opredeljene štiri **posebne naloge**:

- zagotavlja povečan in zahtevnejši izbor knjižničnega gradiva in informacij,
- nudi strokovno pomoč vsem knjižnicam s svojega območja,
- koordinira zbiranje, obdelavo in hranjenje domoznanskega gradiva za svoje območje,
- usmerja izloženo knjižnično gradivo s svojega območja.

Splošne knjižnice na koroškem območju so:

Knjižnica Ksaverja Meška

Knjižnica Radlje ob Dravi

Knjižnica Dravograd

Koroška osrednja knjižnica

Program
dejavnosti
knjižnice kot
osrednje
območne
knjižnice (OOK)

Program dela za leto 2023 je izdelan na osnovi vsakoletnega neposrednega poziva k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za izvajanje posebnih nalog osrednje območne knjižnice in ga financira Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije. Poziv za leto 2023 se bistveno ne razlikuje od poziva za leto 2022. Ob podpori vseh štirih zakonsko opredeljenih nalog OOK (1. Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, 2. Strokovna pomoč knjižnicam območja, 3. Koordinacija zbiranja,

obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva, 4. Usmerjanje in izločanje knjižničnega gradiva s svojega območja) Ministrstvo pri financiranju predlaganih programskih vsebin, projektov oz. dejavnosti upošteva in podpira le tiste, iz katerih bo jasno razvidna podpora usklajenemu razvoju splošnih knjižnic na območju in tiste, ki bodo prispevali k zmanjševanju razlik v razvoju knjižnične dejavnosti, k nadaljnjemu razvoju in delovanju knjižnic, kot tudi med knjižnicami dogovorjene kompetenčne vsebine. Koroška osrednja knjižnica je v letu 2022 postala Kompetenčni center za Lahko branje.

1 Program dela KOK kot osrednje območne knjižnice (OOK) po zakonsko opredeljenih nalogah v letu 2023

1.1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva bo tudi v letu 2023 predstavljalo gradivo iz obveznega izvoda. Predvidevamo prejem okoli 2.500 enot gradiva.

Za vse knjižnice na območju bomo zagotavljali vsaj dva e-vira, Večer arhiv in PressReader, financirana s strani Ministrstva za kulturo RS. Zaradi omejenih sredstev za povečan izbor gradiva, namenjenih le za nakup e-virov, Ministrstvo za kulturo v naslednjem letu finančno ne podpira plačljivih virov s področja pravnih, finančnih in davčnih vsebin, ki imajo ustreznik v javno dostopnih virih.

Območna zbirka (obvezni izvod in e-viri) bo namenjena uporabnikom širšega območja z osebno izposajo, brezplačno medknjižnično izposajo in oddaljenim dostopom do izbranih informacijskih virov za vse splošne knjižnice na območju.

Povečan in zahtevnejši izbor gradiva in informacij bo knjižnica nudila uporabnikom s širšega območja in si še nadalje prizadevala pridobivati nove člane z območja Koroške.

1.2 Strokovna pomoč in sodelovanje s knjižnicami na območju

S permanentnim svetovalnim delom bomo koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na območju. Spodbujali bomo enakomeren razvoj dejavnosti, usklajeno delovanje knjižničnega informacijskega sistema, izboljšanje organiziranosti, učinkovitosti in uspešnosti knjižnic na območju. KOK bo strokovno povezovala knjižnice in zagotavljala kvalitetno izvajanje knjižnične dejavnosti, kar pomeni enakopravnejši dostop do knjižničnega gradiva in informacij

vsem državljanom na območju in hkrati upoštevala in spoštovala individualnost posameznih knjižnic. Skupno nastopanje knjižnic v javnosti na vseh ravneh (lokalno, v regiji, na državnem nivoju) povečuje vpliv in ugled knjižničarske stroke.

Aktivno bomo sodelovali pri promociji e-virov, pri projektu digitalizacije in projektu Kamra. Nekatere zelo uspešne dejavnosti v preteklih letih bomo nadaljevali in razvijali naprej. V letu 2023 bo KOK koordinirala naslednje skupne dejavnosti: za uporabnika brezplačni medknjižnični izposoji na območju, »Lahko branje«, »Bodi kul - beri ful«, »Knjižne mišice«.

S srečanji in primeri dobre prakse bomo spodbujali sodelovanje med knjižnicami in uvajali nove oblike dela, poslovanja, nove storitve in tehnologije ter skupaj reševali morebitne težave. Ugotavljali in opredeljevali bomo razvojne potrebe glede IKT ter nudili pomoč pri izobraževanju za njihovo uporabo. V obsegu seznanitve z območnimi nalogami in storitvami območne knjižnice bomo po potrebi izvajali mentorstvo za knjižnične delavce začetnike in študente bibliotekarstva na območju.

1.3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Koroška osrednja knjižnica bo koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva. S knjižnicami na območju bomo sodelovali pri pridobivanju in strokovni obdelavi domoznanskega gradiva. Naš cilj je usklajena koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva in kvalitetne zahtevnejše analitične informacije, digitalizacija pomembnega in dragocenega domoznanskega gradiva in objava digitalnih dokumentov na portalu dLib, ter objava zgodb na portalu Kamra. Podrobnejši načrt dela za področje digitalizacije in vnos vsebin na portal Kamra je opisan v poglavju Domoznanski oddelek.

Še naprej bomo za področje širšega območja (Koroška) na osnovi že izdelanih kriterijev obdelovali in dokumentirali članke in prispevke za našo bibliografijo CARINTHIACA. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov ..., ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje.

OOK KOK bo v sodelovanju s splošnimi knjižnicami na območju zbirala informacije o zavezancih za obvezni izvod in jih posredovala NUK-u.

1.4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Izločanje in odpis knjižničnega gradiva predstavljata pomemben element za izgradnjo kakovostne in učinkovite knjižnične zbirke. Uspešnost izločanja in odpisa gradiva se meri z aktualnostjo zbirke, z obratom zbirke, pa tudi z zunanjim videzom gradiva v zbirki. Prav

aktualnost zbirke je poleg izbora gradiva, ki ga uvrščamo v zbirko, zelo odvisna od izločanja in odpisovanja gradiva.

Cilj je ustrezna knjižnična zbirka v vsaki knjižnici na območju in ustrezno usmerjanje izločenega gradiva na območju.

Pri koordinaciji izločanja in usmerjanja knjižničnega gradiva bomo ravnali v skladu z določili Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK, 2012) in Navodil za izločanje in odpis knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice (KOK, 2006). Pričakujemo vsaj po en seznam izločenega gradiva letno iz vsake splošne knjižnice na območju. Seznane bomo posredovali Narodni in univerzitetni knjižnici, nato bomo z gradivom samostojno razpolagali. Tudi sicer bomo pri vprašanju izločanja in odpisa knjižničnega gradiva individualno svetovali knjižnicam na območju.

2 Kompetenčne vsebine

Kompetenčne vsebine so projekti oziroma dejavnosti, ki omogočajo razvoj in optimizacijo delovanja določenega področja ali storitve v mreži splošnih knjižnic na nacionalni ravni. Kompetenčne vsebine, ki jih bo v letu 2023 izvajala KOK:

- **Projekt digitalizacije za širše območje pomembnega domoznanskega gradiva** (podrobnejši načrt dela za področje digitalizacije je opisan v poglavju Domoznanski oddelek)
- **Kompetenčni center Lahko branje** (leta 2022 smo od komisije za kompetenčne centre Združenja splošnih knjižnic pridobili status kompetenčnega centra za lahko branje)

Ranljive ciljne skupine potrebujejo lahko branje, saj so le z njim dostopnimi in razumljivimi informacijami aktivno vključene v različna področja družbenega življenja. Tako lažje komunicirajo z okoljem, olajšano je tudi njihovo zadovoljevanje potreb in uresničevanje pravic. Pomembnosti vključevanja vseh v družbo se zavedamo tudi v Koroški osrednji knjižnici.

Nudimo paleto posebnih in prilagojenih storitev za uporabnike ranljivih ciljnih skupin, ki jo sproti dopolnjujemo in izboljšujemo v sodelovanju z uporabniki – testnimi skupinami iz partnerskih organizacij. S prilagoditvami in novimi storitvami sproti seznanjamo zainteresirane. Beležimo in spremljamo kazalnike za dostopnost knjižnice in na tej osnovi načrtujemo prilagoditve.

Urejeno imamo posebno zbirko Berem zlahka. Tam so na voljo bralni pripomočki, kot so elektronska lupa, bralna očala, računalnik s sluškami.

Gradivo v zbirki je urejeno po shemi: brajica, disleksija, lahko branje, večji tisk, znakovni jezik, zvočne knjige. Za jasnost smo vsaki skupini dodali slikovno oznako - piktogram. S

profesionalnim oblikovalcem smo pripravili učinkovito celostno grafično podobo, ki jo brezplačno nudimo vsem knjižnicam v prizadevanju za enotno delovanje na področju lahkega branja.

Za izboljšanje teh storitev se bomo še naprej redno izobraževali; hkrati ostajamo diseminacijski center za vse trenutne in potencialne partnerje, ažuriramo seznam lahkega branja, prirejamo tekste, ki so pomembni za knjižnične uporabnike, v lahke branje. Tako sodelujemo pri uresničevanju temeljnih vrednot EU o dostojanstvu, avtonomnosti, enakosti in vključenosti ljudi s posebnimi potrebami.

Kompetenčni center Lahko branje

3 Kompetenčna storitev

- **Zagotavljanje brezplačne medknjižnične izposoje (MKI) za končnega uporabnika.** Z brezplačno MKI uporabnikom knjižnic zagotavljamo možnost enakopravnega dostopa do povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij, ne glede na velikosti in stopnjo razvitosti knjižničnega območja, iz katerega prihajajo. Storitve v sedanjem obsegu je za končnega uporabnika brezplačna na območju posamezne osrednje območne knjižnice. Koroška osrednja knjižnica koordinira projekt MKI za potrebe vseh osrednjih območnih knjižnic. Usklajevali bomo vse potrebne postopke, se dogovarjali z ostalimi deležniki projekta in skrbeli za pripravo dokumentov. Spremljali bomo izvajanje ter pripravljali analize storitve. Nova pogodba za omenjeno storitev je s Pošto Slovenije sklenjena za obdobje 2022–2025. Po dogovoru z ostalimi osrednjimi območnimi knjižnicami bomo izdelali simulacije poteka nadgradnje storitve zagotavljanja brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika v razširjeno obliko med vsemi slovenskimi splošnimi knjižnicami in iskanje možnosti za potrebna (dodatna) finančna sredstva.

4 Sodelovanje, koordinacija in izobraževanja OOK

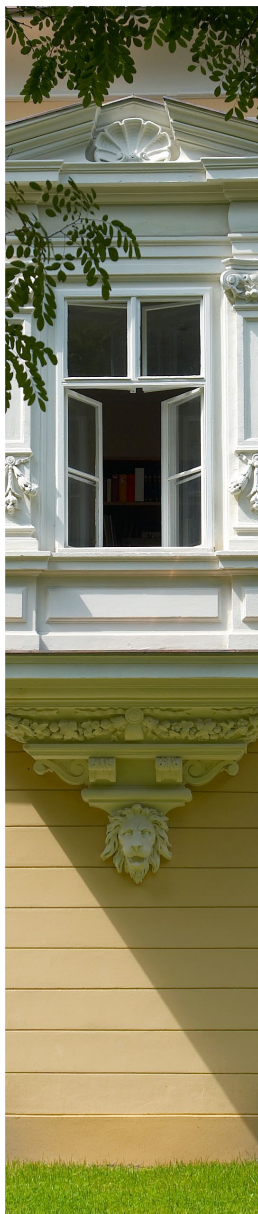
Na državnem nivoju bo Koroška osrednja knjižnica (direktor (M/Ž), koordinatorka, domoznanki, informatičarka, ostali zaposleni) sodelovala z drugimi slovenskimi osrednjimi območnimi knjižnicami. Sodelovanje zajema skupne projekte in dejavnosti osrednjih območnih knjižnic na nacionalnem nivoju, konzorcij COSEC za nabavo e-virov, delovne skupine za posamezna področja ter uredniške in nadzorne odbore.

Koordinacija na nacionalnem nivoju bo potekala pod okriljem Zveze splošnih knjižnic.

Udeležili se bomo strokovnih izobraževanj, ki jih bo za knjižničarje in koordinatorje pripravil Učni center MKL (Mestna knjižnica Ljubljana).

4.1 Sodelovanje slovenskih območnih knjižnic (uredniški in nadzorni odbori ter delovne skupine, skupne aktivnosti)

- Kamra,
- Dobreknjige.si,
- Lahko branje,
- Biografski leksikon Obrazi slovenskih pokrajin,
- Domožnanstvo,
- Storitve za ranljive skupine uporabnikov,
- Učne center MKL,
- Knjiznice.si,
- Center za spodbujanje bralne pismenosti,
- Skupina sistemskih administratorjev in informatikov,
- Promocija območnosti,
- Izmenjava dobrih praks med OOK.

Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023

IX Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023

1 Sodelujoči v programu

V mreži zamejskih knjižnic sodelujeta Slovenska študijska knjižnica Celovec (SŠK) in Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (KOK).

1.1 Slovenska študijska knjižnica Celovec (SŠK)

Slovenska študijska knjižnica Celovec je največja knjižnica s slovenskim gradivom v Avstriji in zadovoljuje potrebe slovenskih uporabnikov na celotnem področju Koroške v Avstriji. Kot splošna knjižnica je vključena v slovensko knjižnično mrežo in povezana s slovenskim kooperativnim bibliografskim sistemom COBISS.

Slovenska študijska knjižnica z gradivom oskrbuje preko 20 knjižnic slovenskih društev na dvojezičnem ozemlju Koroške v Avstriji.

V zadnjih dveh letih je svojo dejavnost močno razširila tudi s potujočo knjižnico, ki je bila med bralci zelo lepo sprejeta. Lani so odprli novo izposojevališče v Dobrli vasi, za letos pa načrtujejo še eno v Železni Kapli.

Z zadovoljstvom opažajo, da se obisk knjižnice povečuje, kar vsekakor pripomore bližina dvojezične gimnazije in trgovske šole.

1.2 Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (KOK)

Koroška osrednja knjižnica je knjižnica, ki deluje na mejnem območju z Avstrijo, zato s svojimi dejavnostmi posebno pozornost namenja zamejcem, koroškim Slovencem oz. slovenski manjšini v Avstriji in že vrsto let za njihove potrebe s sredstvi Ministrstva za kulturo uspešno izvaja nakup knjižničnega gradiva za Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, ki deluje že od leta 1927, ko jo je ustanovila krščansko socialna zveza. 1997. se je vključila v knjižnično mrežo COBISS ter od leta 2000 omogoča računalniško podprto izposajo gradiva. Je največja knjižnica s slovenskim gradivom v Avstriji. Zaradi geografske bližine že vrsto let poteka zelo dobro sodelovanje med kulturnimi društvi tostran in onstran meje.

KOK s svojim neposrednim raznovrstnim sodelovanjem pripomore pri ohranjanju jezika slovenske manjšine v Avstriji, podpira kulturno-umetniško izražanje zamejcev v maternem jeziku, skrbi za kulturno povezovanje z matičnim narodom, širi slovensko besedo med

Slovenci v zamejstvu, spodbuja branje v slovenskem jeziku, informira in izobražuje v širšem kulturnem prostoru oz. zadovoljuje informacijske, izobraževalne ter kulturne potrebe okolja, skrbi za pretok informacij in znanja med Slovenijo in slovensko manjšino v Avstriji.

Zgledno pa knjižnici sodelujeta tudi na strokovnem področju. Ker je tudi knjižnica v Celovcu vključena v slovensko knjižnično mrežo, je to še toliko bolj pomembno. Prav tako je knjižnica v Celovcu pomembna za dijake gimnazije za Slovence v Celovcu in dvojezične trgovske akademije. Uporabniki imajo možnost brezplačne medknjižnične izposoje. V sodelovanju s KOK v SŠK organizirajo razne literarne dogodke, razstave kot promocijo slovenskega jezika in knjige.

2 Dolgoročni cilji izvajanja programa knjižnične dejavnosti na obmejnem območju

Cilji programa so:

- vplivati na dvig bralne kulture;
- oblikovati stalne skupine otrok in odraslih Slovencev, ki živijo na avstrijskem Koroškem;
- omogočiti vpogled v sodobno slovensko knjižno produkcijo ter s slovenskimi prevodi kvalitetnih avtorjev povečati dostop do slovenske knjižne produkcije;
- pomoč pri opismenjevanju v maternem jeziku (knjižna in književna vzgoja mladih, bralna značka, prireditve ...);
- ohranjanje slovenske identitete s poudarkom na slovenskem jeziku in slovenski kulturi ter omogočanje učenja slovenskega jezika;
- skrb za pretok informacij in znanja med Slovenijo in slovensko manjšino v Avstriji;
- sodelovanje pri izgradnji zbirk Slovenske študijske knjižnice Celovec;
- omogočiti stik s slovenskim knjižnim jezikom;
- vzpostavitev boljšega stika slovenske manjšine v sosednji državi Avstriji z matično državo;
- nuditi strokovno pomoč na vseh področjih dela;
- večje sodelovanje z vrtci, šolami in društvi.

3 Letni cilji in program izvajanja knjižnične dejavnosti na obmejnem območju v skladu s 26. členom ZKnj-1

Program našega delovanja in sodelovanja je že do sedaj potekal skupaj s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu in je odraz potreb uporabnikov in strokovnih delavcev obeh knjižnic.

Dobro sodelujemo tudi na strokovnem področju. Za knjižnico v Celovcu izvajamo tudi nakup knjižničnega gradiva s sredstvi Ministrstva za kulturo RS (največji poudarek je na gradivu za otroke in mladino).

Poudarjanje pomena in uporabe slovenskega jezika tako doma kot v širšem družbenem okolju (predvsem med mladimi).

Zavedanje, da naj bo slovenski jezik temelj njihove identitete skupaj s poznavanjem slovenske kulture in književnosti.

Učenje jezika tudi skozi igro, poslušanjem pravljič, branje knjig v slovenskem jeziku (za najmlajše uporabnike).

Tudi v prostorih knjižnice ustvariti najboljše pogoje za branje, pisanje, pogovarjanje in poslušanje v slovenskem jeziku.

Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

Za boljšo podporo razvoju knjižnične dejavnosti na našem obmejnem področju in tudi večjo uporabo storitev, ki jih pripravljamo za Slovence v Avstriji, želimo oblikovati izbrano ponudbo strokovnega in leposlovnega gradiva za vse starostne stopnje uporabnikov SŠK.

Prav tako z možnostjo brezplačnega vpisa v KOK, ki hkrati omogoča dostop do vseh storitev, še posebej oddaljen dostop do e-virov, z brezplačno medknjižnično izposajo tudi do želenega gradiva knjižnične zbirke KOK.

Bralna kultura in informacijsko opismenjevanje za Slovence na obmejnem območju

Nadaljevali bomo s programom BZ za odrasle Korošci pa bukve beremo in za mladino Bodi kul, beri ful.

Po dogovoru bomo izvedli delavnice za uporabo Biblosa (e-knjig) in Audibooka (zvočne knjige) in s tem pripomogli tudi k informacijskem opismenjevanju Slovencev v zamejstvu.

 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

Tudi v letu 2023 bomo organizirali in izvedli kulturna in strokovna srečanja in prireditve. Predstavili bomo bralne menije, pripravili vsaj en pogovor o prebrani knjigi ter predstavili uporabo in delovanje portalov Biblos in Audibook.

4 Podrobnejša vsebinska opredelitev programa dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023

Program dejavnosti splošne knjižnice na obmejnih območjih za leto 2023 mora biti skladen s poslanstvom splošne knjižnice. Splošna knjižnica, ki deluje na obmejnem območju, v okviru svoje dejavnosti skrbi tudi za strokovnost in organiziranost knjižnične dejavnosti, namenjene Slovincem v zamejstvu. Zagotavlja dostop do knjižničnega gradiva, tako da omogoča izposajo in v sodelovanju z osrednjimi knjižnicami in drugimi organizacijami Slovencev v zamejstvu za njihove potrebe izvaja nakup knjižničnega gradiva v Sloveniji ter nudi pomoč pri razvoju knjižnic Slovencev v zamejstvu. Knjižnica pri načrtovanju knjižnične dejavnosti in storitev izhaja iz značilnosti in ugotovljenih potreb uporabnikov na obmejnem območju.

4.1 Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev knjižnice za Slovence v zamejstvu

4.1.1 Nakup knjižničnega gradiva za SŠK

Knjižnična zbirka v SŠK v Celovcu se dopolnjuje z aktualnim gradivom z različnih področij. Poseben poudarek je na nabavi kvalitetne literature za otroke in odrasle. V letu 2023 bomo poseben poudarek namenili gradivu za učenje slovenskega jezika. Uporabniki lahko preko oddaljenega dostopa berejo aktualno dnevno in tedensko časopisje v slovenskem jeziku, prav tako lahko dostopajo do arhiva časnika Večer. Novitete bomo objavljali na internetni strani KOK in seznam pošiljali v objavo tudi SŠK. Nakupljeno knjižnično gradivo po dogovoru v Celovec dostavimo mi. Sredstva za nakup knjižničnega gradiva KOK pridobi s prijavo na neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva, ki ga objavlja Ministrstvo za kulturo RS.

4.1.2 Medknjižnična izposoja

Na obmejnem območju bibliobusa nimamo, saj ga nimamo niti v mreži KOK, zato je brezplačna medknjižnična izposoja pomembna storitev, ki omogoča enakovreden dostop do knjižničnega gradiva tudi Slovincem na avstrijskem Koroškem in Avstriji nasploh, saj je SŠK največja knjižnica z gradivom v slovenščini v Avstriji.

4.2 Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

4.2.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo« z vključitvijo »lahkega branja«

V sezoni 2015/2016 smo v Koroški osrednji knjižnici prvič razširili bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo« tudi med zamejce v Avstriji in z navdušenjem so se odzvali.

Tudi v letu 2022/2023 bomo še naprej širili našo bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo« tudi med zamejci v Avstriji.

Za bralno značko berejo posamezniki pa tudi zaključene bralne skupine.

Del bralne značke za odrasle je tudi **lahko branje**. Lahko branje so besedila, napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materni jezik.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«.

Na priporočilnem seznamu sta kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Bralno dogajanje vsako leto popestrimo na bralnih srečanjih, kjer spregovorimo o prebranih knjigah ali povabimo literarnega gosta. Prizadevamo si za letno rast števila bralcev ter za prepoznavnost naše skupne akcije v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Namen razširitev bralnih značk za otroke in odrasle tudi med zamejce na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Predvsem pa možnost utrjevanja in ohranjanja materinega jezika.

Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Vsako leto v ta namen izdamo brošuro Korošci pa bukve beremo s priporočilnim seznamom (Bukve iz teh in onih krajev za odrasle duše) z dodatkom za lahko branje, ki je tudi del bralne značke. Brošura je na voljo v SŠK in na spletnih straneh obeh knjižnic.

Z vključitvijo zamejcev v projekt promocije branja za odrasle je naša bralna značka še pridobila na pomenu, predvsem zaradi:

- ohranjanja jezika slovenske manjšine v Avstriji,
- podpore kulturno-umetniškemu izražanju zamejcev v maternem jeziku,
- kulturnega povezovanja z matičnim narodom,
- širjenja slovenske besede med Slovenci v zamejstvu,
- spodbujanja branja v slovenskem jeziku,
- povezovanja na regijski in mednarodni ravni,
- pridobivanja in ohranjanja prijateljskih stikov.

4.2.2 Pravljične urice z Dragano in Dadijem

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let. Za izvedbo in organizacijo pravljičnih uric pomaga zunanja strokovna sodelavka.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljične urice. Šole in vrtci, ki so v bližini knjižnice pridejo na pravljično uro v knjižnico, na bolj oddaljene šole pa se izvajalka pelje sama.

Pravljico pa popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob koncu pravljične urice učitelji dobijo obrazec, na katerega napišejo povratne informacije o tem, kako so zadovoljni s pravljičnimi uricami, kaj bi spremenili in koliko otrok se je udeležilo teh uric.

V letu 2020 sta lutka Dadi in Dragana začela tudi z izdelavo video vsebin, kjer bereta pravljice in to objavljata na facebook strani knjižnice. S tem projektom bomo nadaljevali tudi v letu 2023.

Pravljične urice preko spleta se posnamejo v prostorih Koroške osrednje knjižnice Ravne na Koroškem.

4.2.3 Projekt branja za mlade Bodi kul, beri ful

Z njim želimo spodbujati bralno motivacijo, seznaniti mlade s kakovostno literaturo in vzgajati bralce za vse življenje. Namenjen je mladim od 13. do 18. leta.

Sodelujoči morajo prebrati najmanj tri knjige s priporočenega seznama ter o njih v zgibanko napisati osnovne podatke, svoje misli in knjigo oceniti. Vse sodelujoče povabimo na zaključno prireditev v mesecu maju, na kateri jim podelimo priznanja in manjše praktične nagrade. Zaključimo pa projekt 23. aprila ob svetovnem dnevu knjige.

Podrobnejša navodila so objavljena tudi na spletnih straneh obeh knjižnic.

4.2.4 Izgradnja novega Youtube kanala, s poudarkom na otroških video vsebinah

Obe knjižnici, tako na Ravnah kot v Celovcu, že sedaj z različnimi projekti spodbujata medkulturni dialog z močno željo po povezovanju in skupnem sodelovanju z okoljem, kjer delujemo. Skupaj poudarjamo pomen splošnega dostopa do obeh kultur, kar je na tem področju resnično bogastvo.

Glavne teme, ki jih želimo posredovati prek video vsebin:

- pravljичne urice s povabilom v knjižnico
- ustvarjalnice za otroke z informacijami o knjigah na določeno temo
- starševski nasvet s poudarkom na ustrezni literaturi s področja vzgoje, kakovostnega preživljanja prostega časa, različnih ustvarjalnih dejavnostih...
- uganke za otroke in odrasle – rubrika pisatelj se predstavi (po videu in odgovarja na vprašanja udeležencev) s povabilom, da si lahko njegova dela tudi izposodijo. Tema naj bi bil vedno eden izmed koroških avtorjev.

Izgradnja bo potekala v sodelovanju med strokovnimi delavci obeh knjižnic in zunanjim izvajalcem Produkcijo videov Rebeka Bratuž – Gornik s.p.

4.3 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

4.3.1 Ureditev novega kotička za lahko branje

Kot primer dobre prakse in sodelovanja med knjižnicama bo tudi ureditev kotička za lahko branje.

Lahko branje je proces in metoda komunikacije, ki pospešuje razvoj pismenosti ter ob socialnih in psiholoških pristopih v okolje vključuje osebe s težavami branja in pisanja. Komunikacija je prirejena tako, da vsebino podaja na berljiv, čitljiv in razumljiv način. Ciljna skupina kompetenčnega centra so ranljive skupine uporabnikov vseh starostnih skupin, ki za uspešno, aktivno in enakovredno delovanje v družbi potrebujejo lažje berljiva gradiva. Januarja letos je Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika pridobila naziv Kompetenčni center za lahko branje, kar nam omogoča, da svoje strokovno znanje širimo v mreži osrednjih območnih knjižnic, ter širšo javnost seznanjamo z lahkim branjem. Za leto 2023 tudi v knjižnici v Celovcu načrtujemo otvoritev kotička za lahko branje in naša knjižnica bo sodelovala tako pri ureditvi kot pri strokovni postavitvi ter nabavi te vrste gradiva.

4.3.2 Dostop in prezentacija e-virov

V letu 2021 je Koroška osrednja knjižnica v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočila oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni strani). Pogoj za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice, tam dobijo tudi navodila za uporabo teh e-virov.

Za vse, ki knjižnice ne obiskujejo pogosto, je to vsekakor pomembna pridobitev.

4.3.3 Strokovno srečanje knjižničarjev iz obmejnih področij

V sodelovanju s Knjižnico Mirana Jarca Novo mesto, Knjižnico Koper, Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota in Osrednjo knjižnico Franca Sušnika Ravne bomo

nadaljevali s srečanji in sestanki med slovenskimi obmejnimi knjižnicami. Namenjeni so izmenjavi dobrih praks, dosedanjih izkušenj in težav, medsebojnemu spoznavanju in enakomernejšemu razvoju dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih pasovih. V letu 2023 bomo srečanje izvedli v Goriški knjižnici Franceta Bevka, kjer bomo sestanek združili s predstavitvijo in obiskom novih prostorov Knjižnice Damirja Feigla v Gorici.

4.3.4 Strategija razvoja delovanja splošnih knjižnic na obmejnih območjih

Slovenci v zamejstvu so specifična skupina uporabnikov knjižnic, ki potrebujejo za ohranjanje in razvoj slovenske kulture in jezika posebno obravnavo in s tem tudi posebne oziroma njim prilagojene storitve. Koordinatorji za izvajanje dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih želimo v ta namen poglobiti znanja iz tega področja in poiskati skupna izhodišča nadaljnjega delovanja. Člani skupine smo v letu 2022 z namenom nudenja kakovostnejše podpore razvoju knjižnic slovenske manjšine v sosednjih državah začeli z oblikovanjem strategije razvoja delovanja splošnih knjižnic na obmejnih območjih. Predvidevamo, da bomo s pripravo strategije zaključili v letu 2023.

X Bukvarna Ajta

Bukvarna Ajta

Po normativih in standardih za splošne knjižnice letno izločimo del uničenega in zastarelega gradiva celotne knjižnične zbirke. Do sedaj smo večino gradiva, ki ga nismo predhodno ponudili NUK-u, oddali v mariborsko bukvarno Ciproš. Tudi zaradi pobude mnogih krajanov smo začeli razmišljati o bukvarni na Ravnah.

Veseli smo, da se je v občinskem projektu kulturnega centra našel primeren prostor za mnoge bibliofile in tako smo 12. aprila 2010, ob občinskem prazniku, v stavbi obnovljenega kulturnega centra v starem delu Raven slovesno odprli tudi Bukvarno Ajta.

Zadovoljstvo vseh je, da knjiga ne konča v smeteh in da najde svojega bralca. Zadovoljni so tisti, ki nam jih podarijo, saj imajo dober občutek, ker knjige niso romale v smeti; zadovoljni so tisti, ki jih za simbolično ceno kupijo, saj lahko najdejo knjigo, ki so jo morda že dolgo iskali; zadovoljni smo v knjižnici, saj knjigam s ponovno postavitvijo na police in vrnitvijo med bralce vračamo dostojanstvo.

Načrtujemo, da bo v bukvarni vedno na voljo okrog 1.500 izvodov gradiva, ki ga bomo sproti dopolnjevali.

1 Dejavnosti in storitve

1.1 Sodelovanje z vrtci in s šolami

Bukvarna vabi k obisku otroke iz vrtcev in šol. Otroci bodo z obiskom bukvarne seznanjeni z njeno dejavnostjo, hkrati pa upamo, da bodo razvili poseben čut in spoštovanje tudi do starejših, rabljenih knjig.

1.2 Bralni koticiki v zdravstvenih domovih po Mežiški dolini

Sodelovanje z Zdravstvenim domom Ravne na Koroškem se je v preteklih letih izkazalo kot uspešno, saj lahko bolniki in njihovi spremljevalci v čakalnicah zdravstvenih domov in postaj v roke vzamejo knjigo. Poskrbeli bomo, da bodo knjižne poličke redno polne.

1.3 Igralni koticček v bukvarni

Za najmlajše obiskovalce je v bukvarni na razpolago igralni koticček z različnimi didaktičnimi igračami. S tem staršem oz. drugim spremljevalcem omogočamo, da v miru poiščejo knjige.

1.4 Ustvarjalne delavnice

V prostorih bukvarne se bo odvijalo nekaj ustvarjalnih delavnic za otroke in mladostnike, vezanih na tematiko ljubezni do knjig in branja. V decembru bodo v času odprtja bukvarne potekale delavnice na temo »Okrasimo praznično drevo«. Vse informacije o delavnicah bodo na voljo na spletni strani knjižnice, Facebook strani bukvarne Ajta in v napovednikih knjižnice.

1.5 Projekt Zamenjajva knjigo

V sodelovanju z osnovnimi šolami in vrtci bo na šolah organiziran knjižni sejem. Otroci bodo prinesli knjige, ki jih ne potrebujejo več, za vsak izvod bodo prejeli bon, s katerimi bodo lahko kupili knjigo na tržnici rabljenih knjig, v kolikor pa ne bodo našli primerne knjige, bodo bon lahko vnovčili tudi v bukvarni. S projektom Zamenjajva knjigo želimo otroke osveščati, da knjige nikakor ne sodijo v smeti in da tudi rabljena knjiga lahko komu polepša dan.

Če na šolah ne bo mogoče izvesti sejma rabljenih knjig, bomo projekt izvedli na drugačen način, in sicer v prostorih bukvarne. Obiskovalci lahko prinesejo do tri knjige, ki jih doma ne potrebujejo več in si v zameno izberejo do tri druge z naših polic.

1.6 Kulturna plaža

Pri projektu »Kulturna plaža« tako Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika kot bukvarna Ajta sodelujemo že od leta 2018. Kulturna plaža je prostor za sončenje možganov, bistrenje misli in kopanje v vsem, kar nam lepega ponujajo knjige, glasba, gledališče in likovna umetnost. Poleg pestrega kulturnega dogajanja poskrbimo za otroške delavnice in pred Kulturnim centrom Ravne obiskovalcem ponudimo najrazličnejše knjige za vse okuse.

1.7 Sodelovanje in promocija bukvarne Ajta pri različnih dogodkih na Koroškem

Različni pretekli dogodki, ki so se odvijali na Koroškem, so se izkazali za uspešne (stojnice, delavnice itd.). Trudili se bomo sodelovati pri čim več dogodkih in s tem promovirati bukvarno Ajta.

1.8 Facebook bukvarne Ajta

Od leta 2019 deluje Facebook stran bukvarne Ajta, ki jo bomo redno osveževali z novicami, obvestili, dogodki in zanimivostmi. Tako promoviramo bukvarno in njene aktivnosti.

Facebook profil bukvarne Ajte: <https://www.facebook.com/bukvarna.ajta/>.

XI Grajska časopisna kavarna Eleonora

29. septembra 2021 je svoja vrata odprla Grajska časopisna kavarna Eleonora. Do oktobra 2022 so bile iz projekta Čebela bere med financirane delavnice, stripovski natečaj, predavanji, koncert. Osrednja tematika je zelena knjižnica, sobivanje z naravo, okoljevarstvena ozaveščenost, skrb za čebele in medovite rastline.

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

V Grajski časopisni kavarni se bodo med letom dogajali tudi drugi koncerti, literarna branja ... Želimo uresničevati osnovno izhodišče, da bo postala Eleonora prijeten prostor prebiranja revij in časopisov ob izbrani kavi in domačih čajih ter unikatnih sladicah in s tem tudi nadstandard, ki ga lahko nudimo našim obiskovalcem.

Prav tako si želimo, da bo kavarna prijetno stičišče druženja tudi po naših prireditvah in vsekakor prostor, kamor se bodo ljudje radi vračali.

Grajska
časopisna
kavarna Eleonora

XII Projekt

V letu 2022 smo zaključili z vsemi projekti in sledili bomo razpisom in pozivom za nove projekte. Idej je veliko in prepričani smo, da jih bomo s pomočjo uspešnih prijav tudi uresničili.

Projekti

XIII Predlog finančnega načrta

1 Predlog finančnega načrta

OPIS		REALIZIRANO 2021	PLANIRANO 2022	PLANIRANO 2023	INDEKS
		1	2	3	2/3
I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	933.954	954.085	1.050.539	110,11
1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	789.689	813.585	875.539	107,61
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	650.064,33	673.515	725.884	107,78
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	378.723,37	407.305	442.327	108,60
1.1.2.	Občina Prevalje	107.878,95	115.924	123.478	106,52
1.1.3.	Občina Mežica	72.904,36	78.353	83.458	106,52
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	66.195,93	71.933	76.621	106,52
1.1.5.	Dodatek COVID	24.361,72			
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	131.355,00	133.350	142.695	107,01
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	81.200,00	78.500	84.000	107,01
1.2.2.	Občina Prevalje	18.805,00	21.500	23.005	107,00
1.2.3.	Občina Mežica	16.200,00	18.200	19.480	107,03
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	15.150,00	15.150	16.210	107,00
1.3.	Program krajevnih knjižnic	8.269,36	6.720	6.960	103,57
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	4.231,36	4.000	4.150	103,75
1.3.3.	Občina Mežica	2.918,00	1.600	1.650	103,13
1.3.4.	Občina Črna na Koroškem	1.120,00	1.120	1.160	103,57
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	73.230,88	87.500	75.000	85,71
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	2.278,62	3.000	3.000	100,00
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.001,20	70.000	60.000	85,71
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	5.486,06	10.000	7.500	75,00
2.4.	Ministrstvo za kulturo - ZAMEJCI	1.900,00	4.500	4.500	100,00
2.5.	Ministrstvo za kulturo - DOTACIJA	3.565,00			
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	41.602,07	51.800	49.800	96,14
3.1.	Članarine in vpisnine	17.617,72	20.000	20.000	100,00
3.2.	Opomini	6.805,40	13.000	10.000	76,92
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	398,03	600	600	100,00
3.4.	Medknjižnična izposoja	245,40	500	500	100,00
3.5.	Fotokopiranje	38,92	100	100	100,00
3.6.	Izpisi	21,65	100	100	100,00
3.7.	Komercialni najem prostorov		400	400	100,00
3.8.	Ostale storitve knjižnice	79,06	100	100	100,00
3.9.	Bukvarna	792,89	2.000	2.000	100,00
3.10.	Ravenski razgledi	15.603,00	15.000	16.000	106,67
4.	KAVARNA ELEONORA	5.423,40	24.000	49.000	204,17
5.	Drugi prihodki	16.972,54	1.200	1.200	100,00
5.1.	Obresti	0,00	0	0	
5.2.	Odškodnine zavarovalnica	1.025,05	1.200	1.200	100,00
5.3.	Prihodki donacije	15,00			
5.4.	Drugi prihodki	501,29			
5.5.	Refundacije ZZS	4.260,55	0	0	
5.6.	Projekt LAS	11.170,65			
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	7.036,56	0		

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	933.464,83	954.085	1.048.091	109,85
1.	PLAČE IN DRUGI OP	703.092,92	746.697	775.884	103,91
1.1.	BOD	516.316,72	556.100	576.570	103,68
1.2.	Prispevki delodajalca	89.288,30	89.532	92.828	103,68
1.3.	Stimulacija			11.517	
1.4.	Drugi stroški dela dodatek COVID	24.361,72	10.098		
1.5.	Drugi osebni prejemki	73.126,18	90.967	94.969	104,40
1.5.1.	Regres	25.388,30	24.238	31.325	129,24
1.5.2.	Prehrana med delom	20.017,21	24.338	34.096	140,09
1.5.3.	Prevoz na delo	10.756,73	10.102	11.594	114,77
1.5.4.	Jubilejne nagrade, odpravnine itd.	6.358,51	22.090	7.322	33,15
1.5.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.605,43	10.199	10.632	104,24
2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	222.244,93	207.388	223.207	107,63
2.1.	<i>Stroški blaga in materiala</i>	<i>68.899,28</i>	<i>69.700</i>	<i>83.480</i>	<i>119,77</i>
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	7.706,39	9.000	9.000	100,00
2.1.2.	Električna energija	15.127,24	13.700	19.180	140,00
2.1.3.	Ogrevanje	33.178,55	34.000	40.800	120,00
2.1.4.	Drobni inventar	1.814,00	1.000	1.500	150,00
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	7.852,98	7.000	8.000	114,29
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	2.379,68	4.000	4.000	100,00
2.1.7.	Drugi materialni stroški	840,44	1.000	1.000	100,00
2.2.	<i>Stroški storitev</i>	<i>117.669,74</i>	<i>125.000</i>	<i>129.127</i>	<i>103,30</i>
2.2.1.	Telefonske in poštne storitve	9.568,06	9.000	10.000	111,11
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	6.750,37	7.000	7.500	107,14
2.2.3.	Računalniške storitve	8.121,82	8.000	8.500	106,25
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	1.666,62	3.000	3.000	100,00
2.2.5.	Varovanje objekta	3.414,55	3.500	3.500	100,00
2.2.6.	Stroški čiščenja	1.732,15	3.500	3.500	100,00
2.2.7.	Reklame in objave	1.772,63	3.800	2.500	65,79
2.2.8.	Stroški zavarovanje	8.724,72	10.500	9.000	85,71
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	930,24	700	1.000	142,86
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	976,00	1.000	1.000	100,00
2.2.11.	Stroški izobraževanja	3.222,80	1.000	3.500	350,00
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	4.999,70	7.000	6.000	85,71
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	898,50	1.500	1.500	100,00
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	6.123,34	2.000	5.927	296,35
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	0,00	1.000	1.000	100,00
2.2.16.	Sejnine	910,57	1.600	1.000	62,50
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	622,12	2.000	1.500	75,00
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.651,50	2.000	1.800	90,00
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	10.762,03	8.500	8.500	100,00
2.2.20.	Stroški drugih storitev	8.024,97	4.000	4.000	100,00
2.2.21.	Stroški območnosti OOK	2.278,62	3.000	3.000	100,00
2.2.22.	Stroški digitalizacije OOK	5.617,49	10.000	7.500	75,00
2.2.23.	Stroški MK ZAMEJCI	1.900,00	4.500	4.500	100,00
2.2.24.	Mladinska dejavnost	3.940,34	6.000	6.000	100,00
2.2.25.	Bralna značka za odrasle	2.504,66	1.300	1.300	100,00
2.2.26.	Projekt ČIČI		2.500	2.500	100,00
2.2.27.	Bukvarna Ajta	792,89	2.000	2.000	100,00
2.2.29.	Knjižne mišice		1.200	1.200	100,00
2.2.30.	Branje za mlade	3.659,63	900	900	100,00
2.2.31.	Ravenski razgledi	16.103,42	13.000	16.000	123,08

2.3.	Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva		2.588	2.000	0,00
2.4.	Drugi odhodki	30.039,90	7.000	5.600	80,00
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.200,20	4.500	4.500	100,00
2.4.2.	Promocija zdravja	286,75	1.000	1.000	
2.4.4.	Obresti	7,61		100	
2.4.5.	Drugi finančni odhodki		200		0,00
2.4.6.	Stroški po projektih LAS	11.170,65			
2.4.7.	Restavracija domoznanskega gradiva	3.624,50	0		0,00
2.4.8.	Prevrednotovalni poslovni odhodki	10.750,19			
2.5.	Investicijsko vzdrževanje	5.636,01	3.100	3.000	
3.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV KAVARNA	8.126,98	0,00	49.000,00	
3.1.	Material Kavarna	8.126,98		49.000,00	
3.1.1.	Poraba materiala Kavarna	2.233,42		13.462,50	
3.1.2.	Potrošni mat. Kavarna	225,25		1.357,30	
3.1.3.	Pomožni mat. Kavarna	366,32		2.209,90	
3.1.4.	Študentski servis	5.301,99		31.970,30	
I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	489,31	0	0	

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	176.241,60	120.355	131.505	109,26
--------	-------------------------------	-------------------	----------------	----------------	---------------

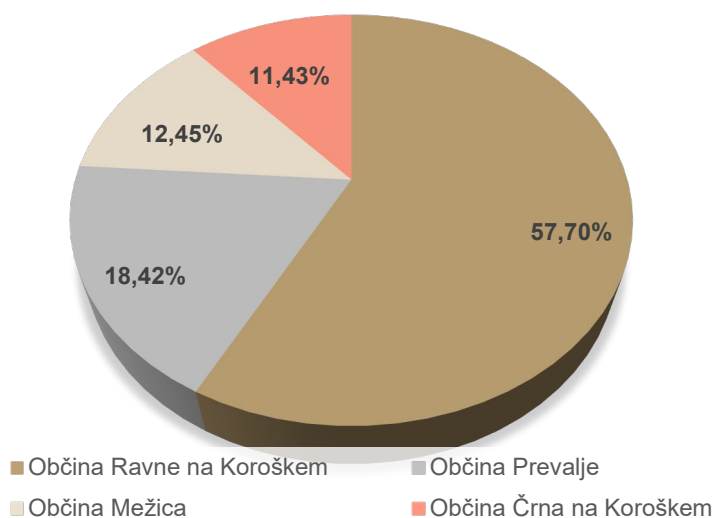
1.	Sredstva za knjižnično gradivo	105.398,17	103.505	103.505	100,00
1.1.	Knjižnično gradivo - občine	51.505,00	51.505	51.505	100,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757	100,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00	6.413	6.413	100,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503	100,00
1.2.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	570,05			
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	47.323,00	45.000	45.000	100,00
1.4.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,12	7.000	7.000	100,00
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	3.660,00			
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	67.183,43	16.500	20.000	121,21
4.	Investicija prejeta v upravljanje Prevalje			2.500	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica		350	2.800	
6.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem			2.700	
7.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev				
8.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let za nab. OS)				

II.B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	176.241,60	120.355	131.505	109,26
1.	Nakup knjižničnega gradiva	105.398,17	103.505	103.505	100,00
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	52.075,05	51.505	51.505	100,00
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757	100,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00	6.413	6.413	100,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	6.503	100,00
1.2.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	570,05			
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	47.323,00	45.000	45.000	100,00
1.4.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,12	7.000	7.000	100,00
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	3.660,00			
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	67.183,43	16.500	20.000	121,21
4.	Investicija prejeta v upravljanje Prevalje			2.500	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica		350	2.800	
6.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem		0	2.700	
7.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev				
8.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let za nab. OS)		0		
II.C.	Presežek odhodkov nad prihodki za investicije	0,00	0	0	
III.	PRESEŽEK VSEH PRIHODKOV NAD ODHODKI	489,31	0	0	

Pri finančnem načrtu smo izhajali iz navodil, ki smo jih prejeli od občin ustanoviteljic, in glede na realizacijo preteklega leta.

Med občinami (so)ustanoviteljicami se finančna obveznost za skupne stroške razdeli v skladu s sprejetim sporazumom z dne 15. 9. 1999.

Razdelitev stroškov občin ustanoviteljic

Deleži občin pokrivajo sredstva za plače, prispevke delodajalcev in druge osebne prejemke iz rednega delovnega razmerja ter programske in neprogramske materialne stroške v skladu s (finančnim načrtom knjižnice) sprejetim proračunom občin.

2 Predlog proračuna KOK občinam ustanoviteljicam – investicije in/ali nabava osnovnih sredstev

2.1 Predlog proračuna Občini Ravne na Koroškem

OPREMA/INVESTICIJA	VREDNOST/€
Oprema	12.000
Investicije	8.000
SKUPAJ	20.000

Tudi v letu 2023 nameravamo nadaljevati s postopno in nujno posodobitvijo IKT opreme na gradu. Že leta zaznavamo potrebo po stalnem ozvočenju in projekciji v Kuharjevi dvorani in razstavišču. Vse prireditve potrebujejo ozvočenje, prav tako je potrebno v razstavišču vdelati v strop fiksno platno. Za tovrstno opremo in montažo bomo po predračunu potrebovali 8.000 evrov.

V letu 2023 nameravamo namestiti komplet samostoječih paketnikov pred knjižnico za izposajo in vračanje gradiva. Zaradi tempa življenja mnogi uporabniki ne utegnejo priti v knjižnico v času njene odprtosti, zato so paketniki, ki so se v slovenskih splošnih knjižnicah že dodobra uveljavili, v veliko pomoč, saj omogočajo 24/7 izposajo in vračanje gradiva.

Skupna ocenjena vrednost opreme znaša 12.000 evrov.

Od zadnje obnove gradu leta 2005 prostori niso bili beljeni. Že v letu 2022 smo začeli s postopnim beljenjem. Predvidevamo, da bi v letu 2023 nadaljevali z beljenjem, in sicer prvega nadstropja, depoja ter PKLS. Ocenjena vrednost beljenja je do 8.000 evrov. Ocenjena skupna vrednost investicije in nabave osnovnih sredstev je 20.000 evrov.

2.2 Predlog proračuna Občini Prevalje

OPREMA/INVESTICIJA	VREDNOST/€
Paketniki	2.500
SKUPAJ	2.500

V letu 2023 nameravamo pred knjižnico namestiti komplet samostoječih paketnikov za izposajo in vračanje gradiva. Zaradi tempa življenja mnogi uporabniki ne utegnejo priti v knjižnico v času njene odprtosti, zato so paketniki, ki so se v slovenskih splošnih knjižnicah že dodobra uveljavili, v veliko pomoč, saj omogočajo 24/7 izposajo in vračanje gradiva. Po predračunu je vrednost samostoječega kompleta paketnikov 2.500 evrov.

2.3 Predlog proračuna Občini Mežica

OPREMA	VREDNOST/€
Paketniki	2.500
Laserska multifunkcijska naprava	300
SKUPAJ	2.800

Obrazložitev:

V letu 2023 nameravamo pred knjižnico ali v centru mesta namestiti komplet samostojnih paketnikov za izposajo in vračanje gradiva. Zaradi tempa življenja mnogi uporabniki ne utegnejo priti v knjižnico v času njene odprtosti, zato so paketniki, ki so se v slovenskih splošnih knjižnicah že dodobra uveljavili, v veliko pomoč, saj omogočajo 24/7 izposajo in vračanje gradiva. Po predračunu je vrednost samostojnega kompleta paketnikov 2.500 evrov.

V knjižnici v Mežici za potrebe uporabnikov še vedno predlagamo nakup laserske multifunkcijske naprave, saj uporabniki povprašujejo po skenih ali kopijah iz knjižničnega gradiva. Z novo programsko opremo bo uporabnikom zagotovljen hitrejši in kvalitetnejši dostop do kopiranja ali skena iz knjižničnega gradiva.

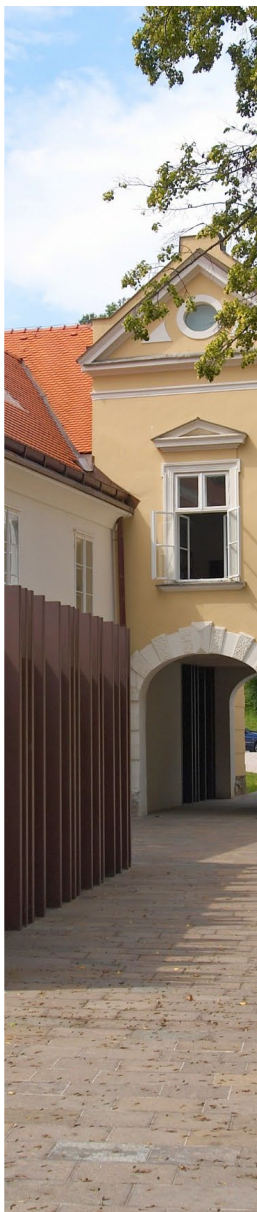
2.4 Predlog proračuna Občini Črna na Koroškem

OPREMA	VREDNOST/€
Paketniki	2.500
Tiskalnik za zadolžnice	200
SKUPAJ	2.700

Obrazložitev:

V letu 2023 nameravamo pred knjižnico namestiti komplet samostojnih paketnikov za izposajo in vračanje gradiva. Zaradi tempa življenja mnogi uporabniki ne utegnejo priti v knjižnico v času njene odprtosti, zato so paketniki, ki so se v slovenskih splošnih knjižnicah že dodobra uveljavili, v veliko pomoč, saj omogočajo 24/7 izposajo in vračanje gradiva. Po predračunu je vrednost samostojnega kompleta paketnikov 2.500 evrov.

Prav tako za knjižnico Žerjav potrebujemo tiskalnik za tiskanje zadolžnic, vrednost do 200 evrov.

XIV Informacije o knjižnici

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Na gradu 1
2390 Ravne na Koroškem

Izposoja: 02 870 54 20

Uprava: 02 870 54 22

Ident. št. za DDV: 75081814

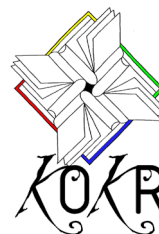
Matična številka: 5052866000

TRR: 01303-6030373968 odprt pri UJP Slovenska Bistrica

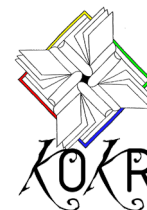
spletni naslov: www.knjiznica-ravne.si

e-pošta: info@knjiznica-ravne.si

V. d. direktorice: mag. Irena Oder

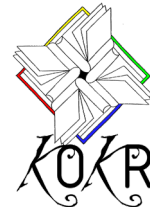

Informacije o
knjižnici

Delovni čas knjižnice in enot (redni in poletni)

Redni delovni čas:

	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem 02 87 05 420, 02 87 05 421	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–13.00	
Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana 02 87 05 437	15.00–19.00	15.00–19.00	pravljicična ura ob 17.00	15.00–19.00	15.00–19.00	8.00–13.00	
Knjižnica Kotlje 02 82 15 083	11.00–13.30			16.00–18.30			
Knjižnica Prevalje 02 82 31 175	14.00–18.00	8.00–12.00	14.00–18.00	14.00–18.00	8.00–12.00		
Knjižnica Mežica 02 82 77 730	8.00–13.00		14.00–19.00		14.00–19.00		
Knjižnica Žerjav 02 82 39 674		16.00–18.00					
Knjižnica Črna na Koroškem 02 82 38 541		13.00–19.00		13.00–19.00			
Izposojevališče Strojnska Reka			16.00–17.00				
Izposojevališče Strojna							10.00–11.00
Izposojevališče Leše					12.30–13.30		
Izposojevališče Podpeca					16.00–17.00		
Bukvarna Ajta 02 62 04 872		16.00–19.00	9.00–12.00	16.00–19.00			
Grajska časopisna kavarna Eleonora 02 87 05 430	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	8.00–19.00	

Poletni delovni čas (julij in avgust):

	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja
Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem 02 87 05 420, 02 87 05 421	10.00–18.00	8.00–15.00	10.00–18.00	8.00–15.00	8.00–15.00	ZAPRTO	
Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana 02 87 05 437	10.00–18.00	8.00–15.00	10.00–18.00	8.00–15.00	8.00–15.00	ZAPRTO	
Knjižnica Kotlje 02 82 15 083				15.00–18.00			
Knjižnica Prevalje 02 82 31 175	14.00–18.00		14.00–18.00	10.00–14.00			
Knjižnica Mežica 02 82 77 730			14.00–18.00		10.00–13.00		
Knjižnica Žerjav 02 82 39 674		16.00–17.00					
Knjižnica Črna na Koroškem 02 82 38 541		15.00–18.00					
Izposojevališče Strojnska Reka			ZAPRTO				
Izposojevališče Strojna							ZAPRTO
Izposojevališče Leše					1 x na mesec		
Izposojevališče Podpeca					ZAPRTO		
Bukvarna Ajta 02 62 04 872	15.00–18.00		9.00–12.00				
Grajska časopisna kavarna Eleonora 02 87 05 430	8.00–21.00*	8.00–21.00*	8.00–21.00*	8.00–21.00*	8.00–21.00*	8.00–21.00*	

* od 1. 6. 2023–31. 9. 2023